

MESTO TOPOĽČANY
Námestie M. R. Štefánika 1/1, 955 01 Topoľčany
IČO: 00311162

Konsolidovaná výročná správa
za rok 2019

JUDr. Alexandra Gieciová
primátorka mesta

V Topoľčanoch, dňa 19.10.2020

O B S A H

1. Identifikačné údaje mesta a konsolidovaného celku.....	3
2. Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľov.....	4
3. Poslanie, vízia a ciele.....	8
4. Základná charakteristika mesta a charakteristika organizácií konsolidovaného celku.....	10
5. Geografické údaje o meste, demografické údaje, krátka história, pamiatky, symboly.....	13
6. Plnenie funkcií mesta (originálne aj prenesené) v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva, kultúry, hospodárstva.....	17
7. Informácie o vývoji mesta a konsolidovaného celku, o stave, v ktorom sa nachádza: - rozpočtový pohľad (príjmy, výdavky, finančné operácie) - účtovný pohľad (majetok, zdroje krytia, náklady, výnosy).....	32
8. Ostatné dôležité informácie: - významné investičné akcie - predpokladaný budúci vývoj a významné riziká a neistoty - udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia.....	37

ZOZNAM PRÍLOH:

- č. 1 Konsolidovaná súvaha
- č. 2 Konsolidovaný výkaz ziskov a strát
- č. 3 Poznámky

1. Identifikačné údaje mesta a konsolidovaného celku

Názov: Mesto Topoľčany
Sídlo: Nám. M. R. Štefánika 1/1, 955 01 Topoľčany
IČO: 00 311 162
DIČ: 2021248537
Štatutárny orgán: primátorka mesta
Telefón: 038/5340 101
E-mail: topolcany@topolcany.sk
Web: www.topolcany.sk

Dcérske účtovné jednotky:

Mestské služby Topoľčany, s. r. o., Nám. M. R. Štefánika 1/1, Topoľčany
Právna forma: obchodná spoločnosť – spoločnosť s ručením obmedzeným
IČO: 44 818 378

Mestské kultúrne stredisko Topoľčany, Nám. E. Štúra 2357/2, Topoľčany
Právna forma: príspevková organizácia
IČO: 00 500 879

Základná škola J. Hollého 696/3, Topoľčany
Právna forma: rozpočtová organizácia
IČO: 37 860 658

Základná škola s materskou školou Gogol'ova 2143/7, Topoľčany
Právna forma: rozpočtová organizácia
IČO: 42 211 476

Základná škola Škultétyho 2326/11, Topoľčany
Právna forma: rozpočtová organizácia
IČO: 37 860 763

Základná škola Tribečská 1653/22, Topoľčany
Právna forma: rozpočtová organizácia
IČO: 37 860 721

Materská škola J. Kráľa 1594/1, Topoľčany
Právna forma: rozpočtová organizácia
IČO: 37 860 577

Materská škola E. Fullu 2705/8, Topoľčany
Právna forma: rozpočtová organizácia
IČO: 37 860 585

Materská škola Lipová 1736/2, Topoľčany
Právna forma: rozpočtová organizácia
IČO: 42 125 448

Materská škola Gagarinova 2636/15, Topoľčany
Právna forma: rozpočtová organizácia
IČO: 42 125 430

Materská škola Tribečská 2703/10, Topoľčany
Právna forma: rozpočtová organizácia
IČO: 42 125 472

Materská škola Tribečská 2633/12, Topoľčany
Právna forma: rozpočtová organizácia
IČO: 42 125 464

Materská škola Škultétyho 2630/10, Topoľčany

Právna forma: rozpočtová organizácia

IČO: 42 125 456

Materská škola Čerešňová 90/44, Topoľčany - Veľké Bedzany

Právna forma: rozpočtová organizácia

IČO: 42 125 481

Základná umelecká škola L. Mokrého, Moyzesova 1737/22, Topoľčany

Právna forma: rozpočtová organizácia

IČO: 37 864 742

2. Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľov

K 31.12.2019 má Mesto Topoľčany vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 13 rozpočtových organizácií a 1 príspevkovú organizáciu. Súčasťou konsolidovaného celku je aj 1 obchodná spoločnosť založená mestom. Tieto organizácie predstavujú v rámci konsolidácie dcérske účtovné jednotky.

A. Materská spoločnosť

Materskou účtovnou jednotkou je Mesto Topoľčany. Činnosti mesta k 31.12.2019 zabezpečovali volení funkcionári – primátorka, zástupca primátorky a hlavný kontrolór, 90 zamestnancov mestského úradu, 24 príslušníkov mestskej polície, 3 zamestnanci detských jasí a 76 zamestnancov opatrovateľskej služby.

Orgánmi mesta v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. sú:

- a) mestské zastupiteľstvo
- b) primátor mesta

Informácie o predstaviteľoch materskej spoločnosti :

- štatutárny orgán: JUDr. Alexandra Gieciová, primátorka mesta
- zástupca primátorky: Juraj Želiska - od 01.02.2019
- hlavný kontrolór mesta: Ing. Ján Kmeťo

- poslanci mestského zastupiteľstva v roku 2019:

MUDr. Marta Barboríková, Martin Benko, Michal Bohát, Mgr. Martin Bucko (do 04.09.2019), Mgr. Roman Goča, Štefan Grach, Mgr. Lukáš Grežd'o, Mgr. Mária Haláková, Ing. Jozef Kotleba, Mgr. Július Krajčík, Michal Meluš, Mgr. Ervín Mik, Ing. Katarína Mináriková, MUDr. Tibor Pavlík, Mgr. Maroš Pavlovič, Mgr. Peter Schwarz, MUDr. Ľudovít Teťák, Ing. Ida Valachová, Mgr. Šimon Vystavil (od 18.09.2019), Mgr. Vladimír Železník (od 23.1.2019), Juraj Želiska, Ing. Peter Žembera

- priemerný počet zamestnancov mesta: 198,5 (z toho počet vedúcich zamestnancov: 7)

Štruktúra materskej spoločnosti:

Volení funkcionári mesta Topoľčany k 31. 12. 2019

<i>Odbor</i>	<i>Počet</i>	
	<i>plánovaný</i>	<i>skutočný</i>
Primátorka	1	1
Zástupca primátorky	1	1
Hlavný kontrolór	1	1
Spolu - volení funkcionári	3	3

Stav zamestnancov mesta Topoľčany k 31. 12. 2019

<i>Odbor</i>	<i>Stav zamestnancov</i>	
	<i>plánovaný</i>	<i>skutočný</i>
Prednostka	1	1
Projektový manažér	3	1
Útvar CO BOZP-PO	1	1
Právny referát	2	2
Sekretariát	3	3
Kancelária prvého kontaktu	5	5
Referát informačných technológií	2	2
Referát verejného obstarávania	2	2
Útvar hlavného kontrolóra	1	1
Odbor výstavby a životného prostredia	13	12
Odbor ekonomický	20	20
Odbor starostlivosti o občanov	17	17
Odbor školstva, kultúry a práce s mládežou	5	5
Odbor správy majetku a služieb	19	18
Spolu - aparát úradu	94	90

Mestská polícia	24	24
Spolu - mestská polícia	24	24

Detské jasle	3	3
Spolu - školstvo	3	3

Opatrovateľská služba	95	76
Spolu - sociálna starostlivosť	95	76

B. Dcérske spoločnosti

Dcéorskými účtovnými jednotkami sú všetky rozpočtové organizácie, príspevková organizácia a obchodná spoločnosť, ktoré materská účtovná jednotka má právo ovládať. Dcérske účtovné jednotky Mesta Topoľčany sú základné školy (rozpočtové organizácie), základná škola s materskou školou (rozpočtová organizácia), základná umelecká škola (rozpočtová organizácia), materské školy (rozpočtové organizácie), Mestské kultúrne stredisko Topoľčany (príspevková organizácia) a Mestské služby Topoľčany, s.r.o. (obchodná spoločnosť). K zmene počtu dcéorských účtovných jednotiek v roku 2019 nedošlo.

Mestské služby Topoľčany, s. r. o.

Nám. M. R. Štefánika 1/1, Topoľčany

Dátum založenia : 15. 7. 2009

Základné imanie spoločnosti: 5 000,- €

Štatutárny orgán: Ing. Peter Žembera, konateľ (do 17.09.2019)

Mgr. Martin Bucko, konateľ (od 18.09.2019)

Podiel materskej účtovnej jednotky: 100 %

Počet zamestnancov - priemerný: 33,0

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 3

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Mestské kultúrne stredisko Topoľčany

Nám. L. Štúra 2357/2, Topoľčany

Dátum založenia : 22. 4. 1993

Štatutárny orgán: PhDr. Katarína Baculáková, riaditeľka MsKS

Podiel materskej účtovnej jednotky: 100 %

Počet zamestnancov - priemerný: 17,6

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 2

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Základné školy

Základná škola J. Hollého 696/3, Topoľčany

Štatutárny orgán: PaedDr. Zuzana Kapustová, riaditeľka

Dátum zriadenia : 1. 1. 2002

Počet zamestnancov - priemerný: 66,5

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 5

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Základná škola s materskou školou Gogolova 2143/7, Topoľčany

Štatutárny orgán: PaedDr. Soňa Kytnárová, riaditeľka

Dátum zriadenia : 1. 1. 2013

Počet zamestnancov - priemerný: 38,0

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 3

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Základná škola Škultétyho 2326/11, Topoľčany

Štatutárny orgán: Mgr. Mária Bezáková, riaditeľka

Dátum zriadenia: 1. 1. 2002

Počet zamestnancov - priemerný: 75,4

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 3

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Základná škola Tribečská 1653/22, Topoľčany

Štatutárny orgán: Mgr. Anna Krajčíková, riaditeľka

Dátum zriadenia : 1. 1. 2002

Počet zamestnancov - priemerný: 86,2

Z toho počet riadiacich zamestnancov: 5

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Materské školy

Materská škola J. Kráľa 1594/1, Topoľčany

Štatutárny orgán: Bc. Zdenka Hajnovičová, riaditeľka

Dátum zriadenia: 1. 1. 2002

Počet zamestnancov- priemerný: 18,0

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 1

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Materská škola E. Fullu 2705/8, Topoľčany

Štatutárny orgán: Mgr. Slavomíra Šeligová, riaditeľka

Dátum zriadenia: 1. 1. 2002

Počet zamestnancov- priemerný: 13,4

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 1

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Materská škola Lipová 1736/2, Topoľčany

Štatutárny orgán: Silvia Kajzerová, riaditeľka

Dátum zriadenia: 1. 1. 2010

Počet zamestnancov- priemerný: 16,8

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 1

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Materská škola Gagarinova 2636/15, Topoľčany

Štatutárny orgán: PaedDr. Soňa Grznárová, riaditeľka (do 31.8.2019)

Mgr. Andrea Mádelová, poverená riadením školy (od 1.9.2019)

Dátum zriadenia: 1. 1. 2010

Počet zamestnancov- priemerný: 17,3

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 1

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Materská škola Tribečská 2703/10, Topoľčany

Štatutárny orgán: Bc. Mária Wiedermanová, riaditeľka

Dátum zriadenia: 1. 1. 2010

Počet zamestnancov- priemerný: 20,0

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 1

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Materská škola Tribečská 2633/12, Topoľčany

Štatutárny orgán: Katarína Bezáková, riaditeľka

Dátum zriadenia: 1. 1. 2010

Počet zamestnancov- priemerný: 10,0

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 1
Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Materská škola Škultétyho 2630/10, Topoľčany

Štatutárny orgán: Bc. Oľga Babicová, riaditeľka

Dátum zriadenia: 1. 1. 2010

Počet zamestnancov- priemerný: 16,0

Z toho počet vedúcich zamestnancov: 1

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Materská škola Čerešňová 90/44, Topoľčany - Veľké Bedzany

Štatutárny orgán: Tatiana Opátová, riaditeľka

Dátum zriadenia : 1. 1. 2010

Počet zamestnancov- priemerný: 3,5

Z toho počet riadiacich zamestnancov: 1

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

Základná umelecká škola L. Mokrého, Moyzesova 1737/22, Topoľčany

Štatutárny orgán: Mgr. Hana Ferancová, riaditeľka

Dátum zriadenia : 1. 4. 2002

Počet zamestnancov- priemerný: 43,0

Z toho počet riadiacich zamestnancov: 3

Súčasťou konsolidovaného celku od: 1.1. 2019 do: 31.12.2019

3. Poslanie, vízia a ciele

Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jeho územia a potrieb jeho obyvateľov. Rozvojová stratégia mesta Topoľčany (v rámci platného PHSR) zahŕňa okrem súboru priorít špecifikujúcich sféry, ktoré by mali byť predmetom jeho ďalšieho rozvoja i komplex opatrení, ktorých cieľom je špecifikovať možné riešenie jednotlivých oblastí uvedených v strome problémov tak, aby sa zabezpečil trvalo udržateľný rozvoj sledovaného územia.

Mesto Topoľčany by malo byť dynamicky sa rozvíjajúcim organizmom efektívne využívajúcim svoje endogénne a exogénne zdroje. Jeho hospodárstvo by malo poskytovať atraktívne pracovné príležitosti a malo by byť založené na moderných technológiách, ktoré budú produkovať výrobky s vysokou pridanou hodnotou. Jeho správne, vzdelávacie, obchodné a kultúrne funkcie by mali uspokojovať potreby nielen obyvateľov mesta, ale i ostatných občanov okresu Topoľčany. Východiskom pre dosiahnutie týchto cieľov by mal byť kvalitný integrovaný systém vzdelávania, sociálnej a zdravotnej pomoci, ale i kvalitná dopravná infraštruktúra a efektívne sa rozvíjajúca informačná spoločnosť. Všetky tieto sféry by sa mali rozvíjať s ohľadom na trvalo udržateľný rozvoj územia a zvyšovanie kvality zložiek životného prostredia v závislosti od jeho ekonomických možností a potenciálu ľudských zdrojov.

V nadväznosti na rozvojovú víziu mesta Topoľčany, ktorá predstavuje súbor spoločných predstáv aktérov rozvoja záujmového územia, bol špecifikovaný globálny cieľ stratégie rozvoja územia, na ktorý následne nadväzujú strategické a špecifické ciele. Napĺňanie jednotlivých špecifikovaných cieľov je zabezpečované prostredníctvom strategických oblastí, strategických priorít a opatrení, ktorých priebežná realizácia by mala prispieť k napĺňaniu globálneho cieľa.

Globálnym cieľom rozvojovej stratégie mesta je „Zvýšenie konkurencieschopnosti mesta Topoľčany prostredníctvom trvalo udržateľného rastu hospodárstva, podpory ochrany zložiek životného prostredia a zlepšenia infraštruktúry a životných podmienok svojich obyvateľov.“ Napĺňanie strategických cieľov, spracovaných v nadväznosti na syntézu kľúčových problémov rozvoja mesta do troch hlavných oblastí sociálno-ekonomického a spoločenského života mesta, povedie k odstráneniu týchto problémov a vytvoreniu podmienok pre trvalo udržateľný rozvoj záujmového územia.

Strategické ciele rozvojovej stratégie mesta Topoľčany

I. Hospodárstvo a technická infraštruktúra

Dobudovaná a modernizovaná technická infraštruktúra, ktorá v kombinácii s hospodárstvom založenom na diverzifikovanej štruktúre s prevahou odvetví s vysokou pridanou hodnotou bude prispievať k dlhodobu udržateľnému ekonomickému a hospodárskemu rozvoju územia mesta Topoľčany.

II. Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra

Vyvážená vzdelanostná úroveň obyvateľstva reflektujúca na potreby trhu, ktorá v kombinácii s kvalitnou sociálnou infraštruktúrou bude zabezpečovať vhodné životné podmienky obyvateľov mesta Topoľčany a jeho okolia.

III. Životné prostredie

Trvalo udržateľný rozvoj územia mesta Topoľčany založený na eliminovaní negatívnych dopadov vplyvujúcich na kvalitu životného prostredia a úroveň zdravotného stavu a kvality života jeho obyvateľov.

V nadväznosti na strategické ciele boli definované na nižšej úrovni špecifické ciele:

I. Hospodárstvo a technická infraštruktúra

Špecifický cieľ pre Prioritu I.I: Posilňovanie priemyselnej základne mesta a podpory diverzifikovaného hospodárstva mesta s ohľadom na rozvoj malého a stredného podnikania a znižovanie nezamestnanosti.

Špecifický cieľ pre Prioritu I.II: Kvalitná dopravná infraštruktúra mesta napojená nanadregionálne dopravné koridory, ktorá spolu so zvýšením úrovne informačných a komunikačných technológií prispeje k ekonomickému a hospodárskemu rozvoju záujmového územia.

II. Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra

Špecifický cieľ pre Prioritu II.I: Vyššia miera prepojenia učebných osnov na potreby pracovného trhu, vysoká úroveň vzdelávacích zariadení a fungujúci systém celoživotného vzdelávania založený na spolupráci súkromného, verejného a tretieho sektora.

Špecifický cieľ pre Prioritu II.II: Poskytovanie sociálnych služieb a zlepšenie sociálnej infraštruktúry v súlade s rastúcimi nárokmi obyvateľstva a dôrazom na deinštitucionalizáciu a prechod na komunitný spôsob poskytovania s cieľom znížiť sociálno-patologické javy spoločnosti.

Špecifický cieľ pre Prioritu II.III: Fungujúca partnerská spolupráca na miestnej, regionálnej, národnej, ale i medzinárodnej úrovni.

Špecifický cieľ pre Prioritu II.IV: Trvalo udržateľný rozvoj cestovného ruchu mesta Topoľčany založený na využívaní endogénnych rozvojových zdrojov a spolupráci aktérov pôsobiacich v cestovnom ruchu.

III. Životné prostredie

Špecifický cieľ pre Prioritu III.1: Zavedenie efektívneho systému ochrany obyvateľstva pred živelnými pohromami a ekologicky nezávadného systému nakladania s odpadmi.

Špecifický cieľ pre Prioritu III.II: Zvýšenie miery ochrany životného prostredia prostredníctvom účinných technických a technologických opatrení a environmentálnej osvetvy obyvateľstva.

Zároveň dokument PHSR obsahuje aj konkrétne opatrenia na napĺňanie špecifických cieľov jednotlivých priorít tak, aby podporili hospodársky a sociálno-ekonomický rast záujmového územia a aby ich realizácia prispela k zvyšovaniu konkurencieschopnosti mesta Topoľčany. Tento dokument je otvoreným dokumentom, ktorý dokáže reflektovať na potreby všetkých úrovní strategického rozvoja mesta a obyvateľov.

4. Základná charakteristika mesta a charakteristika organizácií konsolidovaného celku

Mesto Topoľčany je v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt. Mesto je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Hospodárenie mesta prebieha v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a zákonom č. 523/2004 Z. z. rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a schváleným rozpočtom. Mesto v rámci svojej pôsobnosti vykonáva v rámci hlavnej činnosti okrem štandardnej samosprávnej pôsobnosti (mestský úrad a bežná starostlivosť o mesto) aj prevádzkovanie detských jasí a letného kúpaliska. Starostlivosť o seniorov je zabezpečovaná prostredníctvom neziskovej organizácie Zariadenie pre seniorov Komfort, n.o. Topoľčany.

Mestské služby Topoľčany, s. r. o.

Nám. M. R. Štefánika 1/1, Topoľčany

Predmet podnikania (činnosti):

- správa bytového, nebytového fondu a jeho údržba
- vykonávanie odborných prehliadok a odborných skúšok v zmysle vyhlášky č. 718/2002 Z. z. /elektrických/
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb
- prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom
- prenájom hnutel'ných vecí
- prevádzkovanie športových zariadení
- inžinierska činnosť vo výstavbe
- organizačné a odborné vedenie kolektívov záujmovej umeleckej činnosti a sprostredkovanie vystúpení
- poriadanie výstav výtvarných diel, úžitkového umenia, prác ľudovej tvorivosti
- organizovanie predajných trhov, búr, kontraktná činnosť
- polygrafická výroba, sadzba a konečná úprava tlačovín
- vydavateľská činnosť
- správa trhoviska, tržnice, príležitostného trhu
- čistiace a upratovacie práce
- úprava zelene na verejných priestranstvách
- prípravné práce k realizácii stavby

- uskutočňovanie stavieb a ich zmien
- dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
- kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)
- podnikanie v oblasti nakladania s iným ako nebezpečným odpadom
- podnikanie v oblasti nakladania s nebezpečným odpadom
- výroba a predaj kompostu
- prenájom strojov a zariadení
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti cestnej dopravy.

Mestské kultúrne stredisko Topoľčany

Nám. L. Štúra 2357/2, Topoľčany

Hlavná činnosť:

- vytvára podmienky pre rozvoj tvorivých kultúrnych aktivít občanov a mládeže, združuje ich do záujmových kolektívov a krúžkov, poskytuje odbornú metodickú pomoc, podnecuje a uspokojuje kultúrne záujmy občanov mesta
- sprostredkováva občanom umelecké hodnoty amatérskeho a profesionálneho umenia
- organizuje a usporadúva súťaže, festivaly, prehliadky, výstavy, koncerty a iné aktivity v rôznych odboroch kultúrno-osvetovej činnosti
- organizuje kultúrny a spoločenský život, usporadúva miestne slávnosti a podujatia pri príležitosti významných kultúrnych a historických výročí, približuje význam kultúrnych osobností
- sprístupňuje verejnosti filmové podujatia, plní technické a ekonomické úlohy spojené s prevádzkou kina, zabezpečuje jeho propagáciu a usporadúva verejné kinematografické predstavenia
- usporadúva spoločenské zábavy, organizuje kultúrno-spoločenský život, kultúrny oddych a rekreáciu
- sprístupňuje hodnoty ľudovej kultúry
- organizuje činnosť záujmových klubov podľa záujmu obyvateľov Mesta Topoľčany a výmenné zájazdy týchto klubov s domácimi i zahraničnými partnermi
- poskytuje odborné služby iným fyzickým a právnickým osobám z oblasti kultúrno-vzdelávacej činnosti
- prispieva k zvyšovaniu všeobecného a odborného vzdelávania dospelých a mládeže formou vzdelávacích aktivít, kurzov, školení, seminárov a ďalších foriem vzdelávania podľa záujmu občanov
- poskytuje služby a priestory pre uskutočnenie kultúrno-spoločenských, náboženských a iných podujatí a ďalšie formy činnosti za účelom optimálneho využitia spravovaného majetku, ktorý spravuje a prenajíma
- zabezpečuje propagáciu kultúry v meste
- zabezpečuje správu, prevádzku, údržbu, opravu kultúrnych zariadení a ostatných objektov, ktoré využíva na svoju činnosť
- prenajíma nebytové priestory dlhodobo a príležitostne.

Základné školy

Účel zriadenia a predmet činnosti základných škôl :

- zabezpečujú plnenie povinnej školskej dochádzky
- poskytujú žiakom základné vzdelanie (primárne a nižšie stredné vzdelanie)
- zabezpečujú výchovu a vzdelávanie žiakov prostredníctvom školských výchovno-vzdelávacích programov

- podporujú rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej
- poskytujú žiakom základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie
- vykonávajú ďalšie činnosti, ktoré nie sú v rozpore s postavením a poslaním základnej školy.

Základné školy majú zriadené školské kluby detí, centrá voľného času a školské jedálne.

Materské školy

Účel zriadenia a predmet činnosti materských škôl :

- poskytujú celodennú predškolskú výchovno-vzdelávaciu starostlivosť
- zabezpečujú výchovu a vzdelávanie detí prostredníctvom štátneho vzdelávacieho programu a školského vzdelávacieho programu
- poskytujú predprimárne vzdelávanie deťom predškolského veku
- utvárajú predpoklady na ďalšie vzdelávanie a prípravu detí pre vstup do základnej školy v súvislosti s plnením povinnej školskej dochádzky
- podporujú osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej a estetickej
- rozvíjajú schopnosti a zručnosti detí
- dopĺňajú rodinnú výchovu o výchovno-vzdelávaciu činnosť zameranú na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa
- pripravujú deti na život v spoločnosti v súlade s ich individuálnymi a vekovými osobnosťami
- poskytujú pedagogické poradenstvo zákonným zástupcom detí
- pripravujú a poskytujú jedlá a nápoje pre stravníkov prostredníctvom školskej jedálne, ktorá tvorí súčasť školy
- vykonávajú ďalšie činnosti, ktoré nie sú v rozpore s postavením a poslaním materskej školy.

Základná umelecká škola L. Mokrého, Moyzesova 1737/22, Topoľčany

Účel zriadenia a predmet činnosti ZUŠ :

- poskytuje odborné umelecké vzdelanie v jednotlivých umeleckých odboroch: hudobný, výtvarný, tanečný a literárno-dramatický odbor
- pripravuje na štúdium v učebných a v študijných odboroch na stredných školách umeleckého zamerania a na konzervatóriu
- pripravuje aj odborne na štúdium na školách s umeleckým a umelecko-pedagogickým zameraním
- zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov podľa schválených učebných osnov a učebných plánov
- vykonáva ďalšie činnosti, ktoré nie sú v rozpore s postavením a poslaním umeleckej školy
- neposkytuje základné vzdelanie a nezabezpečuje povinnú školskú dochádzku.

5. Geografické údaje o meste, demografické údaje, história, pamiatky, symboly

Geografické údaje:

Mesto Topoľčany sa rozprestiera v strednej časti nitrianskej kotliny, na pravom brehu rieky Nitry. K mestu patria jeho mestské časti – Malé Bedzany a Veľké Bedzany.

Základné údaje:

- poloha mesta: **48,55 °** severnej šírky **18,17 °** východnej dĺžky
- rozloha intravilánu mesta: **733 ha**
- rozloha extravilánu mesta: **960 ha**
- rozloha mestskej zelene: **110 ha**
- dĺžka mestských komunikácií: **61 km**

Demografické údaje:

- počet obyvateľov mesta spolu s integrovanými časťami Malé a Veľké Bedzany k 31.12.2019: **25 544 obyvateľov**
  - z toho:**

muži od 18 do 60 rokov	7 406
ženy od 18 do 55 rokov	6 505
deti do 18 rokov	3 870 (z toho deti do 15 rokov 3 230)
ostatní	7 763
- narodení v období od 1.1.2019 do 31.12.2019: **208 osôb**
- zosnulí v období od 1.1.2019 do 31.12.2019: **247 osôb**
- prisťahovaní do mesta v období od 1.1.2019 do 31.12.2019: **297 osôb**
- odsťahovaní z mesta v období od 1.1.2019 do 31.12.2019: **663 osôb**

História mesta a pamiatky:

Mesto Topoľčany patrí k najstarším a najvýznamnejším mestám na Slovensku. Vzniklo na križovatke obchodných ciest v centrálnej časti Ponitria. Ako dokazujú archeologické nálezy, toto územie bolo osídlené už od praveku.

Najstaršie dejiny

Najstaršie náznaky osídlenia územia súčasného mesta siahajú do staršej doby kamennej, čomu nasvedčujú nálezy častí opracovaného mamutieho kla, nájdeného v blízkosti ohniska paleolitických lovcov v priestore dnešnej kalvárie. Vývoj koncentrovaného osídlenia mesta je však spojený s genézou prehistorickej osady rozkladajúcej sa na vysokej pravobrežnej terase rieky Nitry v lokalite s názvom Hrad, kde na prelome mladšej a neskorej doby kamennej sídlil ľud lengyelskej kultúry, na ktorého osídlenie nadviazal bádenský ľud, ktorý zároveň so sebou priniesol nové kultúrne prvky. Význam osady kulminoval v mladšej a neskorej dobe bronzovej a dobe halštatskej. Kontinuitu osídlenia lokality Hrad dokladá aj odkrytie osady z mladšej doby železnej, ktorú nositelia laténskej kultúry Kelti založili asi v 3. storočí pred Kristom.

Obdobie stredoveku

Historici predpokladajú, že Topoľčany ako koncentrované sídlo vznikli asi v polovici 9. storočia, keď kulminoval osídľovací proces na Ponitří. Ich výhodná poloha v blízkosti križovatky diaľkových ciest spôsobila, že už v priebehu 11. storočia sa stali trhovým a mýtnym miestom a sídlom fary. Prvýkrát sa písomne spomínajú v roku 1173 a v polovici 13. storočia boli už všeobecne známym miestom na diaľkovej ceste vedúcej Ponitřím.

V priebehu druhej polovice 13. storočia pripadli Topoľčany spolu s okolitými obcami do rúk rodu Čákovcov. Za vlády Matúša Čáka bolo pôvodne nechránené mesto opevnené priekopami, palisádami a na najexponovanejších miestach aj kamennými baštami. Po smrti Matúša Čáka v roku 1321 sa Topoľčany takmer na celé 14. storočie stali kráľovským majetkom. Pre mesto bolo priaznivé najmä obdobie vlády Anjouovcov, kedy nastal jeho hospodársky rozmach a vývin. Začali sa rozvíjať remeslá, vzmohla sa vrstva kupcov a kramárov, ktorí obchodovali nielen v rámci mesta, ale zapájali sa aj do diaľkového obchodu.

Po nástupe kráľa Žigmunda Luxemburského na trón v roku 1389 sa mesto Topoľčany spolu s hradným panstvom dostalo do dedičnej držby Frankovi a Šimonovi zo Sečian, ktorí patrili k popredným veľmožom krajiny. Kým v predchádzajúcom období boli Topoľčany kráľovským mestom, koncom 14. a začiatkom 15. storočia sa čoraz častejšie začínajú uvádzať ako mestečko, či dokonca i ako majetok. Napriek tomu však boli aj naďalej známe ako trhové miesto, kde sa oddávna konávali pravidelné sobotňajšie týždenné trhy navštevované obyvateľmi zo širokého okolia.

Život mesta v 15. storočí značne ovplyvnila prítomnosť husitských vojsk, ktoré sa v Topoľčanoch usídlili v roku 1431 a až do roku 1434 z nich kontrolovali široké okolie. Vojská z Topoľčian odtiahli až v roku 1435, kedy došlo k dohode medzi Jánom Šmikovským a kráľom Žigmundom o vydaní mesta za výkupné. Pokojné časy v meste však netrvali príliš dlho. Topoľčany obsadili bratrci pod vedením Jána Jiskru. Ten ich držal až do roku 1447.

Napriek tomu, že vývoj Topoľčian v 15. storočí úzko súvisí s obchodom a remeslami, stále väčší význam získavalo pôdohospodárstvo, založené predovšetkým na intenzívnom pestovaní obilnín a vinohradníctve. Obchodný ruch sa už tradične realizoval na priestranom námestí, kde sa pravidelne každú sobotu stretávali remeselníci a trhovníci nielen z mesta, ale i širokého okolia. Koncom stredoveku patrili Topoľčany k stredne veľkým mestám a svojou veľkosťou sa vyrovnali staršej Nitre. Žilo tu okolo 800 až 900 obyvateľov.

Obdobie novoveku

Po porážke pri Moháči v roku 1526 sa hospodársky rozvoj mesta značne obmedzil. Nájazdy tureckých vojsk a neustále prebiehajúce boje v kombinácii s protihabsburgskými povstaniami značne ovplyvnili aj vývoj populácie mesta, ktorá počas prvej tureckej invázie v roku 1530 značne poklesla. Sedemnásťte storočie bolo pre Topoľčany veľmi nepokojným obdobím. Už v roku 1604 vypuklo prvé z protihabsburgských povstaní, ktoré viedol Štefan Bočkaj. Vďaka tomu, že sa mesto k povstaniu nepridalo, bolo po jeho potlačení ušetrené od plienenia žoldnierskymi vojskami vyslanými Viedňou. Napriek vojnám, povstaniam a tureckým vpádom v 16. a 17. storočí sa hospodársky rast mesta nezastavil, aj keď bol do značnej miery spomalený a to najmä z demografického hľadiska.

Obyvateľstvo sa v prevažnej miere venovalo poľnohospodárstvu a chovu dobytky. Remeslá, ktoré sa v meste rozvíjali už od stredoveku súviseli najmä s poľnohospodárskym charakterom mestečka. Medzi najstaršie patrilo nesporne mlynárstvo, spracovanie mäsa, koží a výrobkov z nich, kováčstvo a výroba látok. S postupným rozvojom remesiel a pribúdaním remeselníkov v meste súvisí aj rozvoj cechov. K najstarším patrili cech obuvníkov-ševcov, ktorý bol založený v roku 1609. V 17. storočí bola už v Topoľčanoch doložená činnosť celkovo siedmich cechov (obuvníkov, čižmárov, krajčírov, remenárov, gombikárov, kožušníkov a klobučníkov). Skutočný rozvoj remesiel však v meste nastal až v priebehu 18. storočia, kedy tu pracovalo

viac ako 100 remeselníckych dielní. V tomto období bolo mesto už významným obchodným a trhovým strediskom, v ktorom sa ročne konalo až 9 jarmokov a 52 týždenných trhov.

Koniec 18. storočia bol pre Topoľčany opäť obdobím nepokojov. Mesto sužovali veľké požiare, ktoré zničili kostol a viaceré budovy. Život mesta poznamenala v 19. storočí najmä epidémia cholery a v štyridsiatych rokoch spoločenská kríza, zhoršená veľkou neúrodou v roku 1847 a následným hladomorom.

Koniec 19. storočia sa niesol v znamení celkovej modernizácie a všeobecného priemyselného pokroku. V roku 1872 boli zrušené cechy a presadil sa princíp voľnej konkurencie, čo spočiatku viedlo k úpadku viacerých remeselníckych majstrov. Prvotné problémy však obyvateľstvo prekonalo a z mesta sa rýchlo stalo významné výrobné a obchodné centrum, čo značne ovplyvnila aj jeho výhodná poloha, právo skladu, mýta, trhy, jarmoky, rozvinutý obchod a neskôr aj postavenie železnice. Miestne konské jarmoky boli vyhľadávané aj zahraničnými záujemcami z Rakúska, Nemecka i Anglicka.

Od roku 1868 začína na hospodársky rast Topoľčan značne vplývať rodina Stummerovcov, ktorá odkúpila Tovarnícke panstvo. Noví majitelia začali na svojom majetku podnikáť moderným spôsobom, čo prinieslo veľa pozitívnych zmien aj pre obyvateľov Topoľčan. Stummerovci sa zaslúžili okrem iného tiež o vybudovanie moderného cukrovaru, ktorý po spustení prevádzky zamestnával až 250 robotníkov, ale i o výstavbu župnej nemocnice v roku 1886.

Po systémových zmenách v župnej správe začiatkom sedemdesiatych rokov 19. storočia sa v roku 1871 Topoľčany stali opäť sídlom obnoveného slúžnovského okresu. V tejto dobe bol okres Topoľčany najväčším okresom Nitrianskej župy. Skutočnosť, že sa mesto stalo regionálnym centrom, mu priniesla aj veľa výhod, čo sa prejavilo výstavbou administratívnych budov a neustálym zvyšovaním počtu obyvateľstva. Ako sídlo slúžnovského okresu sa Topoľčany stali najvýznamnejším regionálnym centrom stredného Ponitria. Jeho rozvoj ešte viac urýchlila výstavba železnice, ktorá bola ukončená koncom 19. storočia.

Hospodársky rozvoj Topoľčan zasiahol všetky oblasti života jeho obyvateľov. V roku 1871 bolo zriadené kasíno, v roku 1877 telocvičňa a v roku 1890 bolo vybudované prvé kúpalisko pri rieke Nitre. Sľubný všeobecný rozvoj mesta bol prerušený vypuknutím 1. svetovej vojny. Topoľčany na prahu novej éry boli malým mestom, v ktorom podľa prvého sčítania ľudí v novom štáte z roku 1920 žilo 7 023 obyvateľov. V roku 1921 bol zmenený názov mesta z Veľkých Topoľčan na Topoľčany. Život mesta značne ovplyvnila povojnová hospodárska kríza. Pre nedostatok objednávok mnohé firmy obmedzovali svoju výrobu, čo prispelo k zvýšeniu nezamestnanosti. Aj napriek hospodárskym ťažkostiam však mesto v medzi vojnovom období postupne menilo svoju tvár. Budovali sa nové dláždené chodníky, rozširovala sa kanalizácia, začal sa budovať mestský park, bol založený nový moderný bitúnok a pribúdala ďalšia nová výstavba.

Základným pilierom budovania mesta po roku 1936 bol regulačný plán mesta. Prvé obrysy nového mesta, ktoré sa budovali podľa tohto plánu boli viditeľné už v roku 1941 v podobe nových ulíc, novopostavenej budovy gymnázia i nového kúpaliska. Mesto sa do 2. svetovej vojny stavebne rozvíjalo veľmi pomaly. V roku 1940 malo 1088 domov a vyše 10 tisíc obyvateľov, pritom si však zachovávalo vidiecky ráz.

Obdobie 2. svetovej vojny mesto prežilo bez väčšej ujmy, s výnimkou židovskej populácie. Vojna v Topoľčanoch skončila 1. apríla 1945, kedy bolo mesto oslobodené vojakmi I. rumunskej armády.

Najnovšie dejiny

Po skončení 2. svetovej vojny sa Topoľčany menili z obchodno-remeselníckeho mestečka na priemyselné centrum regiónu. Toto obdobie bolo charakteristické budovaním nových závodov

a postupným rozširovaním a modernizovaním výroby. Postupné zvyšovanie počtu obyvateľov si vyžiadalo rozšírenie obchodnej siete, vybudovanie nových škôl, ale i nových predajní v rôznych častiach mesta. Vznikali nové objekty štátnej správy a iných úradov, ako budovy dnešného obvodného úradu, bývalého mestského úradu, okresného súdu, polície, štátneho okresného archívu a pod. V súčasnosti sú Topoľčany centrom politického, spoločenského, kultúrneho i športového diania v okrese. Výrazným medzníkom v rozvoji mesta bol vstup Slovenskej republiky do Európskej únie, vďaka ktorému sa okrem iného podarilo realizovať viacero úspešných projektov zameraných na rozvoj jednotlivých sfér hospodárskeho života Topoľčan.

Kultúrne pamiatky

Stred centrálnej časti pôvodného historického jadra mesta, vyhlásenej v roku 1991 za pamiatkovú zónu, tvorí Námestie M. R. Štefánika, na ktorom sa nachádzajú tri kultúrne pamiatky (kostol, fara a radnica) a niekoľko ďalších objektov. Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie je najvýznamnejšou a dominantnou kultúrnohistorickou pamiatkou mesta. Prvá písomná zmienka o kostole pochádza z roku 1285. Jeho súčasná podoba je výsledkom neskorobarokových úprav z rozhrania 18. a 19. storočia, ktoré nasledovali po dvoch ničivých požiaroch v prvej polovici 18. storočia. Na námestí je popri kostole druhým dominantným objektom budova radnice, postavená v rokoch 1911 – 1912 a renovovaná v roku 1996. Je to imponantná trojpodlažná secesná stavba s uzatvoreným nádvorím.

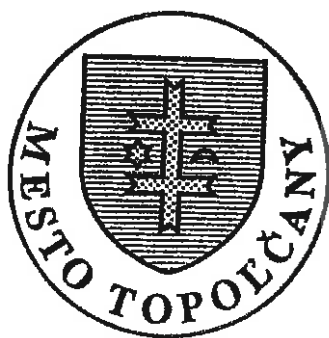
Mestské symboly:

Erb mesta Topoľčany tvorí v modrom ranogotickom štíte dvojité kríž s rovnako dlhými a na koncoch rozštiepenými ramenami, medzi ktorými sa heraldicky vpravo nachádza hviezda a heraldicky vľavo obrátený polmesiac. Dvojité kríž, hviezda a obrátený polmesiac sú farby zlatej.

Erb mesta

Pečať mesta

Vlajka mesta

**Erb mestskej časti
Veľké Bedzany**

**Erb mestskej časti
Malé Bedzany**

6. Plnenie funkcií mesta (originálne aj prenesené) v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva, kultúry, hospodárstva.

Obce a mestá sa stali zriaďovateľmi škôl a školských zariadení od 1. júla 2002 v rámci procesu decentralizácie štátnej správy v oblasti regionálneho školstva.

Medzi najvýznamnejšie legislatívne normy uvedeného procesu, ktoré determinujú zriaďovateľské právomoci obcí a miest patrí zákon NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

Mesto Topoľčany je zriaďovateľom deviatich materských škôl (z toho jednej materskej školy ako súčasť základnej školy s materskou školou), štyroch základných škôl (z toho jednej základnej školy s materskou školou), jednej základnej umeleckej školy, štyroch školských klubov detí ako súčasť základných škôl (z toho jedného školského klubu detí ako súčasť základnej školy s materskou školou a troch školských klubov detí ako súčasť základných škôl), štyroch centier voľného času (z toho jedného centra voľného času ako súčasť základnej školy s materskou školou a troch centier voľného času ako súčasť základných škôl) a dvanástich školských jedální (z toho jednej školskej jedálne ako súčasť základnej školy s materskou školou, troch školských jedální ako súčasť základných škôl a ôsmich školských jedální ako súčasť materských škôl).

Výchova a vzdelávanie

Výchovno-vzdelávacia sústava Slovenskej republiky je v súčasnosti tvorená materskými školami, základnými školami, strednými školami, učilišťami (pre žiakov, ktorí pred dokončením školskej povinnosti neskončili úplnú základnú školskú dochádzku), školami pre záujmové vzdelávanie, vysokými školami a zariadeniami ďalšieho vzdelávania.

Na území mesta sa nachádza celkovo 10 materských škôl (z toho 9 materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Topoľčany a 1 súkromná materská škola). Súčasťou materských škôl sú tiež i školské jedálne (pozn. súkromná materská škola nemá školskú jedáleň).

Väčšina našich škôl prešla komplexnou rekonštrukciou s finančnou podporou Európskych štrukturálnych fondov. Mesto Topoľčany ako zriaďovateľ škôl aj v budúcnosti plánuje rekonštruovať školy tak, aby zodpovedali legislatívnym parametrom a zabezpečili tak vhodné podmienky na kvalitnú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

Materské školy na území mesta:

Materská škola, Gogoľova 2143/7, Topoľčany ako súčasť Základnej školy s materskou školou, Gogoľova 2143/7, Topoľčany

Materská škola, Gagarinova 2636/15, Topoľčany

Materská škola, Škultétyho 2630/10, Topoľčany

Materská škola, Tribečská 2633/12, Topoľčany

Materská škola, Tribečská 2703/10, Topoľčany

Materská škola, J. Kráľa 1594/1, Topoľčany

Materská škola, E. Fullu 2705/8, Topoľčany

Materská škola, Čerešňová 90/44, Topoľčany - Veľké Bedzany

Súkromná špeciálna materská škola, Lipová 1736/2, Topoľčany

Základné vzdelávanie v meste Topoľčany poskytujú 4 základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Topoľčany (z toho 3 základné školy a 1 základná škola s materskou školou) a 2 cirkevné základné školy zriadené Rímsko-katolíckou cirkvou - Biskupstvo Nitra. Každá z uvedených základných škôl (verejné, cirkevné) má zriadenú i školskú jedáleň, školský klub detí a centrum voľného času. Okrem týchto základných škôl sa v meste Topoľčany nachádzajú i dve špeciálne základné školy, ktoré sú zriadené za účelom vzdelávania detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Základné školy v meste Topoľčany:

Základná škola s materskou školou, Gogoľova 2143/7, Topoľčany

Základná škola, J. Hollého 696/3, Topoľčany

Základná škola, Tribečská 1653/22, Topoľčany

Základná škola, Škultétyho 2326/11, Topoľčany

Základná škola sv. Don Bosca, E. Fullu 2805/6, Topoľčany

Základná škola sv. Ladislava, Lipová 3868/10, Topoľčany

Spojená škola internátna, Tovarnícka 1632, Topoľčany s organizačnými zložkami:

- 1. Špeciálna základná škola internátna, Tovarnícka 1632, Topoľčany*
- 2. Praktická škola, Tovarnícka 1632, Topoľčany*

Spojená škola, Pod kalváriou 941, Topoľčany s organizačnými zložkami:

- 1. Špeciálna ZŠ internátna pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, Pod kalváriou 941, Topoľčany*
- 2. Základná škola s materskou školou pri Zdravotníckom zariadení, Pavlova 17, Topoľčany*

Medzi školy poskytujúce záujmové vzdelávanie patrí: Základná umelecká škola Ladislava Mokrého a Cirkevná základná umelecká škola sv. Lukáša.

Základné umelecké školy v meste Topoľčany:

Základná umelecká škola Ladislava Mokrého, Moyzesova 1737/22, Topoľčany

Cirkevná Základná umelecká škola sv. Lukáša, Stummerova 20, Topoľčany

Zo stredných škôl pôsobili v roku 2019 na území mesta: 2 gymnáziá, 1 obchodná akadémia, 7 odborných stredných škôl a 2 umelecké stredné školy. Všetky tieto stredoškolské výchovno-vzdelávacie zariadenia poskytujú vzdelanie predovšetkým pre žiakov a študentov z okresu Topoľčany, no uvedené školy navštevujú aj žiaci a študenti z ostatných regiónov Slovenskej republiky.

Stredné školy v meste Topoľčany:

Gymnázium, 17. novembra 1180/16, Topoľčany

Obchodná akadémia, Inovecká 2041, Topoľčany

Stredná odborná škola agrotechnická, Tovarnícka 1632, Topoľčany

Stredná odborná škola drevárska, Pilska 7, Topoľčany

Stredná odborná škola techniky a služieb, Tovarnícka 1609, Topoľčany

Stredná odborná škola obchodu a služieb, T. Vansovej 2, Topoľčany

Stredná odborná škola potravinárska, Krušovská 2091, Topoľčany

Stredná zdravotnícka škola sv. Vincenta de Paul, 17. novembra 1056, Topoľčany

Súkromná stredná odborná škola pedagogická, Gagarinova 2490/13, Topoľčany

Súkromná škola umeleckého priemyslu, Gagarinova 2490/13, Topoľčany

Súkromné konzervatórium Dezidera Kardoša, Gagarinova 2490/13, Topoľčany

V meste Topoľčany sa okrem vyššie uvedených škôl nachádzajú aj školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, ktoré poskytujú komplexnú psychologickú, špeciálno-pedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a preventívnu starostlivosť, najmä v oblasti optimalizácie osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania.

Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie mesta Topoľčany:

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Bernolákova 1652, Topoľčany

Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Pod kalváriou 941, 955 01 Topoľčany ako súčasť Spojenej školy, Pod kalváriou 941, Topoľčany

Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Janka Kráľa 1, 955 01 Topoľčany

Napriek postupnému zavádzaniu inovatívnych foriem vzdelávania v minulom období je potrebné i naďalej zintenzívňovať ich realizáciu aj v zariadeniach, v ktorých doteraz neboli realizované. Takéto formy vzdelávania pomáhajú efektívne pripraviť študentov na potreby pracovného trhu a ďalšieho štúdia.

Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby sú pre mnohých občanov nástrojom, ktorý im poskytuje oporu v rôznych životných situáciách a zároveň prispieva k zvyšovaniu kvality života týchto ľudí. Tieto služby musia byť otvorené a dostupné pre všetkých občanov, ktorí ich momentálne potrebujú. Sú poskytované jednotlivcom, rodinám a skupinám obyvateľov. Medzi najpočetnejšie skupiny príjemcov sociálnych služieb patria hlavne seniori, ľudia so zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi, ale tiež ľudia, ktorí z rôznych dôvodov žijú „na okraji“ spoločnosti. Cieľom sociálnych služieb je umožniť ľuďom v nepriaznivej situácii využívať miestne inštitúcie, ktoré poskytujú služby verejnosti a prirodzené vzťahové siete, ktoré im umožňujú zostať súčasťou prirodzeného miestneho spoločenstva a žiť bežným spôsobom. Napriek tomu, že v meste je vybudovaná fungujúca sieť zariadení, v rámci ktorej zabezpečujú sociálne služby verejní aj neverejní poskytovatelia, ich celková ponuka však nie je z hľadiska kvality, rozsahu a dostupnosti dostatočná. Problém skupín ohrozených sociálnym vylúčením sa v súčasnosti prejavuje ich vysokou a dlhodobou nezamestnanosťou, zlými životnými podmienkami a veľkou chudobou. Situáciu častokrát zhoršuje nízka vzdelanostná úroveň a slabé pracovné návyky tejto skupiny obyvateľstva. Za účelom zmiernenia sociálnej situácie týchto obyvateľov sú vyčleňované viaceré formy pomoci od inštitucionálnej až po komunitnú. O ich zabezpečovanie sa starajú verejní, ale i neverejní poskytovatelia.

Mesto Topoľčany zabezpečuje:

- poradenstvo v základných oblastiach sociálnej práce,
- poskytovanie finančnej pomoci formou jednorazových dávok,
- opatrovateľskú službu,
- prevádzkuje 5 denných centier (kluby dôchodcov),
- poskytuje príspevok na stravovanie pre poberateľov dôchodku formou stravných lístkov,
- kultúrno – spoločenské akcie.

A) Poskytovanie finančnej pomoci - finančné príspevky sa poskytujú občanom, ktorí majú trvalý pobyt na území mesta a spĺňajú podmienky v zmysle Smernice na riešenie zložitých sociálnych situácií mesta.

Mesto za týmto účelom poskytuje:

- jednorazovú dávku v hmotnej núdzi,
- jednorazový príspevok,
- príspevok na sanáciu osobnej sociálnej situácie,
- mimoriadny príspevok na daný kalendárny rok.

B) Poskytovanie opatrovateľskej služby

Opatrovateľská služba je terénna sociálna služba poskytovaná v domácom prostredí klienta, ktorú zabezpečuje a poskytuje Mesto Topoľčany v súlade s ustanoveniami zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Opatrovateľskú službu Mesto Topoľčany poskytuje žiadateľom na základe právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu so stupňom odkázanosti minimálne II.

Výška úhrady za poskytovanú opatrovateľskú službu je 1,30 €/hod.

C) Zapožičiavanie zdravotníckych pomôcok

Mesto Topoľčany zapožičiava bezplatne rolátory- kolečkové nákupné vozíky, francúzske barle, toaletnú stoličku za účelom skvalitnenia zdravotného stavu žiadateľa zmluvou v zmysle § 659 a nasl. Občianskeho zákonníka.

D) Denné centrá

Mesto Topoľčany je zriaďovateľom 5 denných centier (klubov dôchodcov), kde sa zabezpečuje záujmová činnosť. Seniori mesta sa pravidelne stretávajú, vyplňajú tu svoj voľný čas. Na svoje akcie si pripravujú vlastný program (Fašiangy, Dňa matiek, Úcta k starším, Vianoce). Každé denné centrum má svoj výbor a predsedu. Členovia sa podieľajú svojimi aktivitami na spoločenských akciách mesta a pod.

Prvé denné centrum JESEŇ – Ul. Dr. Adámiho, sídli v samostatnom dome a je tu aj malá záhradka. Členovia sa stretávajú dvakrát týždenne, ženy sa venujú spevokolu, ktorý vedie harmonikár. Spolupracujú s občianskym združením Liga proti rakovine, s Jednotou dôchodcov a pod.

Druhé denné centrum NÁDEJ – Ul. Puškinova, sídli v budove zimného štadióna, je tu spevokol, ktorý vedie harmonikár. Majú družbu so speváckou skupinou z obce Gajary, kde sa navzájom navštevujú a vystupujú pri rôznych príležitostiach v kluboch. Stretávajú sa 2 krát do týždňa, spolupracujú s Ligou proti reumatizmu. V rámci klubu si členovia organizujú relaxačné a poznávacie zájazdy.

Tretie denné centrum Veľké Bedzany – sídli v Kultúrnom dome vo Veľkých Bedzanych, spadá pod správu MsKS, seniori sa tu stretávajú v piatok a cez víkendy, prípadne podľa potreby, pravidelne organizujú spoločenské akcie.

Štvrté denné centrum SENIOR – sídli na Ul. Ľ. Fullu v priestoroch materskej školy, členky sa tu venujú sa ručným prácam, pravidelne sa stretávajú s poslancami svojho volebného obvodu a spolupracujú s vedením MŠ. Organizujú spoločenské akcie v klube pri príležitosti MDŽ, Dňa matiek, Úcty k starším, Vianoce a pod.

Piate denné centrum SLNEČNICA – sídli v budove bývalej MŠ Podjavorinskej, členovia sa stretávajú dva krát týždenne. Spevácka skupina spolupracuje so ZPS Komfort, n. o. Topoľčany pri rôznych príležitostiach (Deň matiek, Úcta k starším, vianočné posedenie a pod.). Každoročne organizujú pre svojich členov relaxačné pobyty.

E) Poskytovanie príspevku na stravovanie v podobe stravných lístkov pre poberateľov dôchodku

Príspevok na stravovanie poberateľov dôchodku je priznaný iba občanovi, ktorý spĺňa podmienky Zásad o poskytovaní príspevku na stravovanie poberateľov dôchodku. Príspevok na stravovanie v podobe stravných lístkov sa poskytuje na jedno jedlo denne počas kalendárnych dní.

Výška príspevku je vzhľadom k príjmu žiadateľa a výške životného minima nasledovná:

- 1,00 € - ak príjem žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb nepresahuje 1,3 násobok životného minima alebo sa mu rovná,
- 0,50 € - ak príjem žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb je v rozmedzí od 1,3001 do 1,6 násobku životného minima vrátane.

F) Ďalšie služby

Starostlivosť o rodinu:

- poskytnutie príspevkov na riešenie zložitých sociálnych situácií,
- spolupráca s ÚPSVaR (podieľanie sa na sanácii rodinného prostredia, tak, aby deti nemuseli byť vyňaté z rodiny a spolupráca s odd. sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately),
- príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého, ktorý bol umiestnený v centre pre deti a rodiny a spĺňa potrebné podmienky k vyplateniu príspevku na osamostatnenie mladého dospelého podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately,
- príspevky v zmysle VZN č. 9/2016 o poskytovaní finančných príspevkov na vykonanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- funkcia osobitného príjemcu rodinných prídavkov, hmotnej núdzy.

Detské jasle mesta Topoľčany, Ul. Ľ. Fullu 2705/8, Topoľčany sú od 1.1.2018 registrované ako Zariadenie starostlivosti o deti od jedného do troch rokov veku v registri poskytovateľov sociálnych služieb. Cieľom zariadenia je zabezpečiť starostlivosť o deti od jedného do troch rokov veku dieťaťa, a tak poskytnúť službu na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť.

Ambulantná sociálna služba poskytovaná v zariadení je zabezpečovaná mestom Topoľčany v súlade s § 32 b zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie a výchova.

Starostlivosť o ťažko zdravotne postihnutých občanov, sociálne odkázaných, seniorov a občanov mesta:

- sociálne šetrenia rodín,
- poskytovanie pomoci pri umiestňovaní do zariadenia sociálnych služieb (občania bez rodinných príslušníkov),
- vybavovanie sociálnych pohrebov – vystrojenie, evidencia bezdomovcov,
- zabezpečovanie a organizovanie kultúrneho, spoločenského a športového života piatich denných centier seniorov v meste Topoľčany.

Starostlivosť o občanov, spoločensky neprispôsobivých:

- poradenská činnosť (základné sociálne poradenstvo),
- pomoc pri umiestňovaní do ZSS a ubytovaní,
- pomoc a sociálne poradenstvo pri vybavovaní dôchodku,
- evidencia a mapovanie neprispôsobivých ľudí a ľudí bez prístrešia (bezdomovcov),

- zabezpečenie sociálnej služby krízovej intervencie prostredníctvom nocľahárne, pre fyzickú osobu, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať.

Terénna sociálna práca:

- vyhľadávanie, diagnostikovanie a riešenie problémov jednotlivcov a rodín odkázaných na pomoc v sociálnej oblasti, osobám so zdravotným znevýhodnením, nevládnym starším ľudom, ľuďom bez domova,
- sociálne poradenstvo, konzultácie v krízových situáciách, zabezpečenie potrebných služieb, riešenie sociálnej intervencie,
- práca zameraná na:
  - mapovanie terénu na získanie relevantných informácií o spôsobe života vylúčenej komunity,
  - vyhľadávanie sociálne vylúčených klientov, ktorí nemajú schopnosť, resp. stratili zručnosť na riešenie svojich sociálnych problémov,
  - nadväzovanie kontaktov s klientmi a sprostredkovanie kontaktov s oficiálnymi inštitúciami,
  - poskytovanie poradenstva pri osobných problémoch, krízovej intervencie v ťažkých životných situáciách,
  - podpora a rozvoj osobnostnej kompetencie a motivácie vedúcej k samostatnému riešeniu svojich problémov,
  - podpora a posilňovanie sebavedomia a zodpovednosti,
  - prispievanie k prevencii násilia a dekriminalizácii skupín v komunite.

Zariadenie pre seniorov – “Komfort“

Mesto Topoľčany zriadilo v zrekonštruovanej budove bývalej materskej školy na Podjavorinskej ulici zariadenie pre seniorov (ďalej ZPS) Komfort. Kapacita zariadenia je 51 klientov. ZPS je určené hlavne pre osamelých dôchodcov, ktorí tu majú zabezpečenú opatrovateľskú aj zdravotnú starostlivosť. Nachádzajú sa tu jedno a dvojlôžkové izby s vlastným sociálnym zariadením a chladničkou, klienti si môžu priniesť vlastný televízor či rádio. Pre klientov sú k dispozícii spoločenské miestnosti, kaplnka a jedáleň. Strava je zabezpečená päťkrát denne dodávateľským spôsobom, podľa zdravotného stavu klienta. Súčasťou areálu je aj veľký park s lavičkami. Vo všetkých izbách je k dispozícii signalizácia, ktorou si klienti privolajú ošetrojúci personál. Zariadenie pravidelne navštevuje lekár. Mesto Topoľčany do ZPS umiestňuje klientov na základe rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu.

Zariadenie pre seniorov Komfort poskytuje sociálnu službu podľa § 35 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách:

- fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV. podľa prílohy č. 3, alebo
- fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V zariadení pre seniorov sa poskytuje:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- sociálne poradenstvo,
- sociálna rehabilitácia,

- ošetrovateľská starostlivosť,
- ubytovanie,
- stravovanie,
- upratovanie,
- pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- osobné vybavenie (úschova cenných vecí a záujmová činnosť).

Obyvatelia ZPS Komfort môžu využívať aj ďalšie služby za úhradu:

- kaderníctvo,
- rehabilitácia.

Zariadenie je prevádzkované neziskovou organizáciou: Zariadenie pre seniorov Komfort, n. o., ktorú zriadilo mesto Topoľčany. Účelom zariadenia je poskytovanie sociálnych služieb podľa zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Sociálne služby poskytované v zariadení sú upravované Všeobecne záväzným nariadením mesta Topoľčany č. 4/2014 o poskytovaní sociálnej služby v zariadení pre seniorov Komfort.

ZPS poskytuje aj spoločenské a kultúrne vyžitie prostredníctvom spolupráce so Základnou a materskou školou na Gogoľovej ulici, mestskou knižnicou, Denným centrom „Slnečnica“, ktorý sa nachádza v areáli zariadenia. Spirituálne potreby klientov sú napĺňané prostredníctvom spolupráce s Rímsko-katolíckym farským úradom.

V ďalšej časti uvádzame neverejných poskytovateľov sociálnych služieb nachádzajúcich sa v meste Topoľčany aj s popisom ich činnosti.

Zariadenie sociálnych služieb Harlekýn

ZSS „Harlekýn“ poskytuje sociálne služby mentálne postihnutým deťom a mladým ľuďom s pridruženým telesným alebo zmyslovým postihnutím, ako aj deťom s pervazívnou vývinovou poruchou autizmom, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a stupeň ich odkázanosti je najmenej V.

Sociálne služby poskytuje ambulantnou, týždennou pobytovou (od pondelka do piatku) a celoročnou formou.

S klientmi pracujú špeciálni pedagógovia, sociálni terapeuti, ergoterapeuti, zdravotné sestry, fyzioterapeut, inštruktor pre PV.

Činnosti:

- výchovná činnosť,
- záujmová činnosť (práca s drevom a kovem, pohybové aktivity, výtvarný krúžok, pestovateľský krúžok, práca s papierom a iné),
- pracovné aktivity (ergoterapia, pestovanie liečivých rastlín, tkáčska dielňa, domáce práce, sebaobsluha, a pod.),
- rekreačno – rehabilitačná činnosť (turistické vychádzky do blízkeho okolia, plaváreň, kúpalisko, návšteva pošty, lekára, kina, cukrárne, reštaurácie a pod.),
- sociálne poradenstvo,
- ošetrovateľská starostlivosť.

Môj domov

Predmetom činnosti je poskytovanie sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. Sociálne služby sú poskytované pobytovou – celoročnou, týždennou a ambulantnou dennou formou. Poskytujú: ošetrovateľskú, opatrovateľskú starostlivosť, rehabilitáciu, fyzioterapiu, lekársku starostlivosť.

- Domov sociálnych služieb
- Špecializované zariadenie

- Zariadenie pre seniorov
- Zariadenie podporovaného bývania
- Útulok

„Penzión“ Zariadenie sociálnych služieb

Poskytuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

- Zariadenie pre seniorov
- Špecializované zariadenie
- Domov sociálnych služieb

Slovenský Červený kríž, územný spolok Topoľčany

Územný spolok Slovenského Červeného kríža v Topoľčanoch pracuje ako jeden z mála územných spolokoch v špecifickom území – okresoch Topoľčany, Partizánske a Bánovce nad Bebravou. Sídlo spolku je v Nitrianskom a 2/3 územia pôsobnosti v Trenčianskom kraji, čo ho predurčuje k potrebe úzkej spolupráce s mnohými samosprávami, či subjektmi štátnej správy. Vo svojom území poskytuje široký rozsah humanitárnych aktivít, záchranných a sociálnych služieb, ktoré zabezpečuje prostredníctvom členov a dobrovoľníkov základných organizačných jednotiek – 20 miestnych spolokov, ako aj v priamej organizačnej pôsobnosti profesionálnymi zamestnancami.

Medzi aktivity s najväčším sociálnym dopadom patria, nepochybne, sociálne služby – jedáleň a donáška stravy do domácnosti, prevádzkovanie 2 sociálnych taxíkov v Topoľčanoch a Bánovciach nad Bebravou, ako aj služba krízovej pomoci poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií, realizácia programov potravinovej a základnej materiálnej pomoci pre sociálno-ekonomicky deprivované osoby, či aktivity zamerané na ľudí bez domova.

Medzi ďalšie aktivity, kedy občania prichádzajú do kontaktu s územným spolkom, patria vzdelávacie aktivity vo vlastnom Edukačnom a tréningovom centre SČK v rámci realizácie kurzov a školení prvej pomoci, ako aj kurzov opatrovania. Deťom a mladým ľuďom sa venuje prostredníctvom ukážok poskytovania prvej pomoci v materských, základných a stredných školách. Pre tieto cieľové skupiny tiež pravidelne pripravuje súťaž v poskytovaní prvej pomoci na regionálnej úrovni.

V krízových situáciách vie byť nápomocný prostredníctvom špeciálne vybavenej humanitárnej jednotky, ktorá často spolupracuje a trénuje s predstaviteľmi Hasičského a záchranného zboru SR, či Policajného zboru SR, a to aj s profesionálne vyškolenými psycho-sociálnymi interventmi. S vlastnými zdravotníkymi záchranármi, ako aj s dobrovoľnými záchranármi územného spolku sa verejnosť môže stretnúť v rámci zabezpečovania asistenčnej záchranej služby na spoločenských, kultúrnych alebo športových podujatiach, ktorých ročne zabezpečí v rozsahu niekoľkých stoviek.

Ďalšou známou aktivitou územného spolku je podpora, organizovanie a oceňovanie bezpríspevkových darcov krvi vo všetkých okresných mestách a s tým súvisiacich realizovaných mobilných odberov krvi, najmä v obciach, či zapájanie mladých ľudí – v Mládeži Slovenského Červeného kríža - do výkonu humanitárnych aktivít v zmysle 7 základných princípov Medzinárodného hnutia Červeného kríža a Červeného polmesiaca, najväčšej humanitárnej organizácie sveta.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, o. z.

Táto organizácia sídli v Topoľčanoch, ul. Pribinova 14. Ide o občianske združenie, ktorého členmi sú ľudia so zrakovým znevýhodnením, kam patria aj rodičia nevidiacich a slabozrakých detí. Podstatnú časť klientov tvoria seniori, invalidní dôchodcovia a ZŤP. Poslaním tejto organizácie je poskytovanie sociálnych služieb, obhajoba záujmov rovnakého zaobchádzania a realizácia pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového znevýhodnenia, skúšanie kompenzačných pomôcok, výučba priestorovej orientácie, spolupráca s očnými lekármi.

Klienti tejto organizácie sa stretávajú každý prvý pondelok v mesiaci od 9.00 do 14.00 hod. Svojim členom poskytujú služby rôzneho charakteru, napr. základné sociálne poradenstvo v oblasti možnosti kompenzácie dôsledkov zrakového postihnutia, pomáhajú pri vypĺňaní rôznych tlačív a dokumentov, aktívne spolupracujú s miestnou samosprávou, s krajským strediskom Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Nitre, ktoré poskytuje aj sociálno-právne poradenstvo zamerané na pomoc pri uplatňovaní práv a nárokov vyplývajúcich zo sociálnej legislatívy, poradenstvo pre používateľov vodiacich psov, pomoc a poradenstvo pri výbere kompenzačných pomôcok, výcvik priestorovej orientácie, výcvik čítania a písania Braillovho písma, sprievodcovskú a predčitateľskú službu a pod.

Liga proti rakovine, o. z.

Liga proti rakovine, o. z. Topoľčany je občianske združenie, ktoré sa zaoberá charitatívnou činnosťou so zameraním na:

- starostlivosť o onkologicky chorých ľudí,
- poskytovanie pomoci onkologicky chorým a ich rodinám,
- realizáciu programov v oblasti predchádzania nádorovým ochoreniam, včasnej diagnostiky, podpory účinnej liečby, starostlivosti o zdravotne znevýhodnených s onkologickým ochorením, zmiernovanie utrpenia a znižovania úmrtnosti na onkologické ochorenia.

Topoľčianska pobočka Ligy proti rakovine je organizačná zložka, ktorá zabezpečuje činnosť Ligy proti rakovine v súlade s jej poslaním a cieľmi na regionálnej úrovni, najmä kvalifikovaným informovaním na verejnosti o rizikových faktoroch, ktoré sa podieľajú na vzniku nádorov, o včasných príznakoch onkologických ochorení, o pokrokoch onkologického výskumu, pomocou pri organizovaní preventívnych kampaní a akcií pre zdravú populáciu poskytovaním psycho-sociálnej pomoci onkologicky chorým a ich rodinným príslušníkom, osvetovou a poradenskou činnosťou pomáhať pri ochorení, liečbe a rekonvalescenciách členov Ligy proti rakovine. Členovia tejto organizácie sa stretávajú pravidelne jedenkrát mesačne.

Cieľom tejto organizácie je:

- psycho-sociálna starostlivosť o onkologicky chorých, ale aj ich rodiny, sociálne poradenstvo v oblasti možností riešenia onkologického ochorenia,
- výchova, informovanosť a prevencia so zameraním na onkologicky chorých, mladú generáciu i širokú verejnosť, propagácia činnosti organizácie prostredníctvom letákov a brožúr, príprava preventívnych kampaní („Deň narcisov“), prednášky a semináre týkajúce sa onkologických ochorení, budovanie povedomia o onkologických ochoreniach.

Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, o. z.

Zväz postihnutých civilizačnými chorobami (ďalej ZPCCH) sídli na Ul. Pribinova 14, Topoľčany. Členovia tohto spoločenstva sa stretávajú pravidelne každý pondelok a v stredu

od 09.00 hod. do 12.00 hod. Víziou tejto organizácie je vytváranie rovnakých príležitostí pre ľudí so zdravotným znevýhodnením. Členovia ZPCCH sú z radov znevýhodnených v oblasti fyzickej, mentálnej, zmyslovej s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, ide o ľudí, ktorí sú na starobnom alebo invalidnom dôchodku a sú ŤZP. Toto občianske združenie upozorňuje na problémy, s ktorými sa ľudia s civilizačnými chorobami boria. Najviac zastúpená je skupina občanov, ktorí majú srdcovo – cievne ochorenia. Organizácia pritom spolupracuje aj s odborníkmi z oblasti zdravej výživy, diabetológie, reumatológie, komunikuje s odborníkmi z oblasti pľúcnych chorôb, onkológie, neurológie. Spolupracujú s Úniou žien, Slovenským červeným krížom, Ligou proti rakovine, Jednotou dôchodcov, s okolitými obcami okresu a pod. Organizácia sa zameriava aj na ochranu záujmov ľudí znevýhodnených civilizačnými chorobami a na presadzovanie ich oprávnených požiadaviek.

Táto organizácia organizuje:

- rekondičné pobyty pre dospelých členov ZPCCH, ktorí trpia srdcovo – cievnyimi ochoreniami
- činnosť klubov kardiakov so zameraním na prevenciu
- dni zdravia a zdravej výživy
- dni športu a telovýchovy

Liga proti reumatizmu, o. z.

Liga proti reumatizmu je dobrovoľné, nezávislé občianske združenie, združujúce členov, ktorí majú záujem podieľať sa na plnení cieľa, poslania a úloh tejto organizácie. Toto občianske združenie bolo založené 22.10.1990, pričom hlavným cieľom je aktívne prispievať k skvalitneniu komplexnej starostlivosti o ľudí s reumatickými chorobami. Členovia tejto organizácie sa stretávajú 1 krát mesačne na Ul. Puškinovej v budove zimného štadióna v Topoľčanoch.

Poslaním LPR je:

- usilovať sa o zlepšenie preventívnej, zdravotnej a sociálnej starostlivosti o reumatikov,
- organizovať spoluprácu všetkých, ktorí chcú a môžu pomôcť ľuďom, ktorí trpia reumatologickým ochorením,
- oboznamovať verejnosť s problematikou reumatických ochorení,
- presadzovať zvyšovanie odbornosti zdravotníckych pracovníkov v odbore reumatológia,
- radiť a pomáhať ľuďom s reumatickými ochoreniami a usmerňovať ich,
- zabezpečovať kontakty s inštitúciami s podobným zameraním,
- chôdzu s paličkami NORDIC WALKING,
- beh (pre chorých chôdza) pri príležitosti dňa reumatikov.

LPR v Topoľčanoch svojim členom poskytuje:

- konzultácie vo veciach zdravotných a sociálnych,
- kurzy a rekondičné pobyty so zameraním na zdravotné a sociálne problémy,
- organizuje spoločenské a kultúrne podujatia,
- letáky a brožúry s tematikou liečby a prevencie rôznych reumatických ochorení.

Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS)

Ide o zdravotnícke zariadenie, ktoré poskytuje komplexne domácu ošetrovateľskú starostlivosť chorým v ich prirodzenom domácom prostredí. Nárok na ňu má každý chorý, ak potrebuje odbornú zdravotnú starostlivosť. Poskytuje sa pacientom všetkých vekových a diagnostických skupín. Môžu sa o ňu uchádzať samotní pacienti alebo príbuzní chorého, ak je chorý prepustený z nemocnice do domáceho liečenia a je potrebné doliečenie. Činnosť týchto agentúr je hradená z verejného zdravotného poistenia. Službu zvyčajne odporúča praktický

lekár, ošetrujúci lekár špecialista, lôžkové zdravotnícke zariadenie alebo o ňu požiada samotný pacient.

Táto služba je určená hlavne ťažko chorým – imobilným alebo čiastočne imobilným pacientom, ktorí vyžadujú odbornú starostlivosť a nie sú schopní samostatne chodiť na ošetrovanie do ambulancie. Starostlivosť poskytujú kvalifikované zdravotné sestry.

Služby poskytované agentúrou domácej ošetrovateľskej starostlivosti:

a) Ošetrovanie

- ošetrovanie rán, preležanín, vredov predkolenia,
- ošetrovanie stómii u nevládneho pacienta,
- podávanie infúzií s liečivom (na písomné poverenie lekárom),
- starostlivosť o katétre a kanyle rôzneho typu,
- podávanie injekcií,
- ošetrovateľská rehabilitácia sestrou,
- ošetrovateľská hygiena (iba pri rane alebo preležanine v oblasti krížov),
- prevencia vzniku preležanín a polohovanie pacienta,
- meranie krvného tlaku, pulzu, teploty,
- nácvik podávania inzulínu,
- ošetrovanie ústnej dutiny u onkologického pacienta,
- odbery krvi, moču, výtery hrdla,
- starostlivosť o močový katéter.

b) Rehabilitácia

Je určená pacientom po úrazoch, cievných príhodách alebo operáciách, ktorí vyžadujú liečebnú rehabilitáciu a nie sú schopní samostatne navštevovať rehabilitačné zariadenie.

Poskytujú ju kvalifikovaní fyzioterapeuti a fyzioterapeutky na základe návrhu rehabilitačného lekára a písomnej dohody agentúry s pacientom alebo jeho zástupcom môže byť hradená klientom alebo čiastočne zo zdravotného poistenia.

Nádej, o. z.

Toto občianske združenie vzniklo na báze pomoci ľudí dobrej vôle, preklenúť iným náročné životné situácie, alebo prispieť ku kvalite života. O. z. Nádej – Topoľčany, vychádza z princípov humanizmu, vzájomnej solidarity a ochoty spolupráce na spoločnom dobre v duchu myšlienky „Neodopieraj dobrodenia núdznemu, ak je to v tvojej moci urobiť.“ Jeho hlavným cieľom je:

- pomoc ľuďom, ktorí sú znevýhodnení či už zdravotne, sociálne alebo materiálne,
- pomoc rodinám, starým, osamelým ľuďom,
- prispieť k užitočným aktivitám vo voľnom čase detí a dospelých.

Toto spoločenstvo ďalej ponúka a organizuje:

- možnosť poradenskej činnosti: zdravotnej, sociálnej, psychologickkej i právnej,
- prednášky, besedy a semináre,
- snaží sa vytvárať sieť spolupracovníkov, ktorí chcú pomáhať ľuďom v núdzi, či sprostredkovať opatrovateľskú – ošetrovateľskú službu,
- zapožičiavajú elektrickú polohovateľnú posteľ.

OZ Nádej podporuje kvality zdravej rodiny, zachovanie stability manželstiev a rodín, odborne poradiť pri prekonávaní sporadickej krízy. Pomáha rodine chrániť jej pravú hodnotu, nenahraditeľnosť a jedinečnosť pri výchove a formovaní svojich detí. V tomto duchu smerujú aktivity združenia k všetkým členom rodiny:

- organizovanie kultúrnych a športových podujatí pre deti a mládež,
- organizovanie letných táborov pre deti,

- všestranná výpomoc viacerým rodinám,
- stretnutia rodičov s odbornou ponukou zdravotnej, psychologickú, a pedagogickej problematiky, ktorú môžu využiť v starostlivosti a výchove svojich detí, v prevencii porúch správania u detí,
- príprava a prevádzka centra s možnosťou práce s počítačmi, s využitím internetu, ako vstupnej brány do sveta rôznych informácií,
- minikurzy práce s počítačmi pre dospelých, hlavne starších.

Charita blahoslavenej Sestry Zdenky v Topoľčanoch

Miestna farská charita vznikla, aby bola príkladom pre všetkých veriacich ľudí, ktorí sa o poskytnuté Božie milosti chcú rozdeliť so všetkými, ktorým sa nedostávajú. Spolupracuje s Komunitou Sant Egídia Topoľčany. Od svojho vzniku sa venuje pomoci všetkým vekovým skupinám obyvateľstva.

Svoju pomoc ponúka vo forme nasledovných programov:

- organizácia potravinových zbierok pre sociálne odkázané rodiny,
- poskytovanie príspevkov pre sociálne odkázané rodiny s deťmi na úhradu stravy v školských zariadeniach, na nájomné a pod.,
- zbierky šatstva, obuvi a spotrebného tovaru (deky, návliečky a pod.),
- „Chlieb z lásky“ – v spolupráci s firmou TOPEC, a. s. Topoľčany sa každý utorok a piatok od 07.30 hod. – do 07.45 hod. rozdáva chlieb pre ľudí bez prístrešia (bezdomovci, sociálne odkázaní občania) a pod.

Komunita Sant Egídio

Na Slovensku pôsobí Komunita od septembra 2008. Komunita v Topoľčanoch sa venuje ľuďom, ktorí sú na periférii, opustení a sami.

Pravidelne každý pondelok sa stretávajú s ľuďmi bez domova o 14,30 hod na fare Kostola NANEBOVZATIA Panny Márie, kde im prinášajú jedlo a teplé nápoje. Snažia sa s týmito ľuďmi v prvom rade byť priateľmi na ulici. Po vybudovaní vzťahu im pomáhajú vybaviť ubytovanie, doriešiť doklady, zdravotné ťažkosti a podobne.

V spolupráci so samosprávou vo vianočnom období organizuje vianočný obed s ľuďmi bez domova.

Informačné centrum mladých, o. z.

ICM Topoľčany je od svojho vzniku otvoreným, apolitickým občianskym združením, ktorého hlavnými cieľmi sú poskytovanie informácií a poradenstva pre všetkých mladých ľudí bez diskriminujúceho prístupu v rôznych oblastiach života.

Poskytujú tieto služby:

- bezplatné a anonymné informácie a poradenstvo v rôznych oblastiach života,
- prevádzka bezplatnej drogovej knižnice pre študentov a učiteľov,
- podpora a rozvíjanie dobrovoľníctva v rámci spolupráce s inými organizáciami a združeniami a miestnou samosprávou,
- organizovanie voľnočasových aktivít pre deti a mládež (Deň narcisov, OLDIES PARTY, Topoľčiansky nočný beh, Workshop „bez predsudkov“, letné tábory a pod.),
- tvorba a realizácia projektov pre získanie grantov,
- bezplatné školenia na témy: Obchodovanie s ľuďmi, dobrovoľníctvo, štruktúrovaný dialóg, simulátor pracovných pohovorov a pod.

Zdravotníctvo

Základné zdravotné služby pre obyvateľov mesta Topoľčany sú poskytované prostredníctvom zdravotných ambulancií a zdravotných stredísk. Primárna starostlivosť je z väčšej časti zabezpečovaná prostredníctvom súkromných lekárov. Z globálneho hľadiska je možné povedať, že sieť zdravotníckych zariadení mesta Topoľčany je dostatočná, v súčasnosti však chýba komplexná starostlivosť o chronicky a nevyliciteľne chorých pacientov.

Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti v meste Topoľčany:

Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti, Oftalmológia, Čelustná ortopédia, Ortopédia, Dentálna hygiena, Osteodenzitometria, Dermatovenerológia, Otorinolaryngológia, Diabetológia, Pedlatria, Endokrinológia, Pedlatria a dorastové lekárstvo, Foniatria, Pediatrická endokrinológia, Fyziatria, balneológia a liečebná rehab., Pediatrická gynekológia, Fyzioterapia, Pediatrická nefrológia, Gastroenterológia, Pediatrická neurológia, Gynekológia a pôrodníctvo, Pediatrická psychiatria, Hematológia a transfuziológia, Pneumológia a ftízeológia, Chirurgia, Pracovné lekárstvo, Infektológia, Psychiatria, Kardiológia, Rádiodiagnostika - mamografia, sonografia, Klinická biochémia, Rádiológia, osteodenzitometrické vyšetrenia, Klinická imunológia a alergológia, Reumatológia, Klinická logopédia, RTG pracovisko, Klinická mikrobiológia, Stomatológia, Klinická psychológia, Urológia, Liečebná rehabilitácia, Vnútoré lekárstvo, Neurológia, Všeobecné lekárstvo.

Vyššie zdravotné služby sú poskytované v poliklinikách, v ktorých sú zriadené najmä odborné ambulancie. Súčasťou vyšších zdravotných služieb je aj zdravotnícke zariadenie s pôvodným názvom Nemocnice s poliklinikami n.o., ktoré dňom 1. apríla 2017 prešlo pod sieť nemocníc Svet zdravia a stalo sa akciovou spoločnosťou. Nemocnica Topoľčany poskytuje kvalitnú zdravotnú starostlivosť v zmodernizovaných priestoroch pacientom z okresu Topoľčany. Kvalita zariadenia je podložená dlhodobou tradíciou nemocnice a skúsenosťami zdravotníckeho aj nezdravotníckeho personálu.

Kultúra

Medzi najpočetnejšie kultúrne zariadenia mesta Topoľčany patria knižnice v celkovom počte 38 knižníc (zoznam MK SR, spracovaný podľa NR SR č. 183/2000 Z. z. o knižniciach aktualizovaný 25.03.2019). Takmer všetky knižnice z tohto zoznamu tvoria školské a učiteľské knižnice, ktoré sa nachádzajú v samotných vzdelávacích zariadeniach. Výnimku tvorí iba Tribečská knižnica, ktorej služby využívajú okrem domáceho obyvateľstva mesta Topoľčany i obyvatelia celého okresu Topoľčany. Okrem knižníc eviduje MK SR v sledovanom území jedno múzeum (Tribečské múzeum) a jedno kultúrne osvetové stredisko (Tribečské osvetové stredisko). Okrem nich sa v meste nachádzajú aj iné kultúrne zariadenia, medzi ktoré patria napríklad Galéria mesta Topoľčany, ktorá pravidelne organizuje výstavy a vernisáže slovenských, ale i medzinárodne uznávaných umelcov.

O rozvoj kultúry sa v sledovanom území okrem samotného mestského úradu stará i Mestské kultúrne stredisko Topoľčany, ktoré sa okrem organizovania kultúrnych podujatí, súťaží, festivalov, prehliadok a výstav zameriava aj na všeobecné, odborné a polytechnické vzdelávanie dospelých a mládeže. Obyvateľom sú tiež k dispozícii kultúrne domy v Malých a Veľkých Bedzanoch, Dom kultúry v Topoľčanoch a Spoločenský dom v Topoľčanoch, v ktorom sa nachádza aj čiastočne rekonštruovaná kinosála.

V meste Topoľčany v oblasti kultúry pôsobia aj viaceré mládežnícke, neziskové a voľnočasové organizácie, ktoré pracujú s deťmi a mládežou. Propagáciu moderného umenia a kultúry zabezpečuje aj občianske združenie Nástupište 1-12. Toto združenie sa zameriava na propagáciu mladých umelcov nielen zo Slovenska, ale i zo zahraničia najmä prostredníctvom výstav, hudobných koncertov, ale i rôznych prezentácií a vzdelávacích aktivít. Svoje aktivity združenie rozvíja v rámci projektu Multimediálneho priestoru pre súčasnú kultúru „Nástupište

1-12“. Projekt je zameraný na výtvarné, hudobné, a divadelné umenie, tanec, performatívne umenie, kinematografiu, prezentačné a edukačné aktivity (workshopy, prednášky, panelové diskusie, prezentácie), aktívne občianstvo a na podporu a rozvoj komúnit. Autori sa v rámci projektu dlhodobu snažia o recykláciu verejného priestoru pod autobusovou stanicou v Topoľčanoch. V netradičnom priestore sa venujú neformálnemu vzdelávaniu mládeže v oblasti umenia, aktívneho občianstva, či ľudských práv. Vďaka početným medzinárodným partnerstvám projektu, získava verejnosť možnosť spoznať tvorbu súčasných umelcov zo zahraničia i zo Slovenska a súčasní umelci možnosť nájsť cestu k zahraničnému divákovi. Autori sa v rámci projektu zároveň zameriavajú na priamu podporu vzniku nových umeleckých diel v oblasti výtvarného umenia a produkciu nových hudobných diel.

Hospodárstvo

Hospodárstvo je rozhodujúcim faktorom ekonomického, ale i sociálneho rozvoja územia. Jeho rozhodujúci vplyv spočíva najmä v multiplikačnom efekte, ktorý sa prejavuje najmä vplyvom na výrobu tovarov a služieb. Väčšie množstvo výroby a výkonnosť hospodárstva, spôsobuje nárast hrubého domáceho produktu a zároveň ovplyvňuje ponuku práce, čím sa znižuje nezamestnanosť a rastie výška miezd. Hospodárstvo mesta Topoľčany možno rozdeliť do štyroch hlavných sektorov, primárneho, sekundárneho, terciárneho a kvartérneho.

Primárny sektor je charakterizovaný ako najvýznamnejší sektor ekonomiky, pretože je tvorený odvetvami produkujúcimi základné suroviny a materiál. Vývoj poľnohospodárskej výroby mesta Topoľčany je podobne ako v celom okrese charakteristický postupným znižovaním počtu zamestnancov. Topoľčany ako mesto a zároveň centrum okresu sa zameriavajú na sféru poskytovania služieb pre obyvateľov z celého okresu. Z tohto dôvodu sa poľnohospodárska produkcia, ktorá je sústredená najmä vo vidieckych sídlach, podieľa na jeho hospodárstve menšou mierou a vyššie zastúpenie majú služby.

Sekundárny sektor je charakteristický nadväznosťou na primárny sektor. Materiál a suroviny vyprodukované v primárnom sektore sa presúvajú do sekundárneho (spracovateľského) sektora. Štruktúra podnikov sekundárneho sektora mesta Topoľčany, je charakteristická dominanciou potravinárskeho, strojárkeho a drevospracujúceho priemyslu. Všetky tieto odvetvia sa výraznou mierou podieľajú na priemyselnej produkcii mesta a majú v ňom dlhodobú tradíciu. Rozvoj sekundárneho sektora má v sledovanom území značnú podporu aj zo strany samosprávy, ktorá prostredníctvom výstavby priemyselnej časti v predchádzajúcom programovom období pripravila vhodné podmienky pre jeho ďalšie rozšírenie a prilákanie nových investorov. Medzi tradičné odvetvia priemyslu v meste Topoľčany patrí výroba nábytku. Najväčším predstaviteľom tohto odvetvia je spoločnosť Decodom s.r.o., Topoľčany. Potravinársky priemysel je nevyhnutnou časťou priemyselnej výroby mesta. Zastupujú ho také podniky ako spoločnosť HYZA, a. s. a Topoľčianske pekárne a cukrárne TOPEC, a. s. Odevný priemysel zastupuje spoločnosť OzetaNeo, a. s., významný výrobca pánskej konfekcie na Slovensku. Medzi významnejších investorov, ktorí sa rozhodli v minulom programovom období umiestniť svoju výrobu na území mesta patrí napríklad podnik Pankl Automotive Slovakia, s.r.o., ktorý je jedným z predstaviteľov strojárkeho priemyslu v meste Topoľčany. Zameriava sa najmä na výrobu a montáž komponentov, prevodoviek a motorov osobných aj nákladných automobilov. Spoločnosť Brückner Slovakia s.r.o. je najväčší montážny podnik spoločnosti Brückner-Group, ktorá pôsobí na celom svete. V rámci závodov pôsobiacich v strojárstve a strojárkeho priemyslu na výrobu fólií a technológií na výrobu produktov z plastu, zaujímame strategicky významnú pozíciu. S jedinečným know-how, skúsenosťami a nasadením plníme kľúčové úlohy skupiny.

Sektor malého a stredného podnikania predstavuje významnú časť nielen ekonomiky mesta ale i vyšších územných celkov. Tento sektor je tvorený vysokým počtom podnikov, ktoré sa spolu významne podieľajú na tvorbe HDP, zabezpečení zamestnanosti, ale i celkovom rozvoji ekonomiky a hospodárstva mesta Topoľčany. Malé a stredné podniky sú v globále považované za jeden z najlepších spôsobov udržiavania konkurencie hospodárstva a ekonomiky. Ako také nachádzajú uplatnenie takmer vo všetkých sektoroch hospodárstva, či už je to obchod, služby, remeslá, či stavebníctvo alebo spracovateľský priemysel. Nakoľko sú takéto firmy pružnejšie a schopnejšie riešiť špecifické požiadavky zákazníkov, často vystupujú ako subdodávatelia veľkých podnikov. Najpočetnejšou skupinou z kategórie malých a stredných podnikov v Topoľčanoch sú živnostníci.

Terciárny sektor, charakterizovaný ako sektor služieb, ktorý zahŕňa všetky ich druhy, či už platené, alebo neplatené je najrýchlejšie sa rozvíjajúcim sektorom vyspelých krajín, ktorý je zároveň nízko investične náročný, charakterizuje ho vysoké tempo zavádzania vedecko-technického pokroku a vysoký rast produktivity. Práve tento sektor je aj hybnou silou a odrazom kvality života občanov mesta Topoľčany, pretože odzrkadľuje a zabezpečuje či už základné alebo nadštandardné potreby obyvateľov (kultúra, šport, voľnočasové aktivity, zábava, regenerácia a relax a pod.).

7. Informácie o vývoji mesta a konsolidovaného celku, o stave, v ktorom sa nachádza

- **rozpočtový pohľad (príjmy, výdavky, finančné operácie),**
- **účtovný pohľad (majetok, zdroje krytia, náklady, výnosy).**

Rozpočtový pohľad

Mesto Topoľčany pri plnení príjmov a vynakladaní výdavkov v roku 2019 postupovalo v zmysle programového rozpočtu schváleného mestským zastupiteľstvom dňa 14.12.2018.

Následne v priebehu roka 2019 bolo uskutočnených osem zmien rozpočtu:

Zmena rozpočtu č.	Schválená dňa	Schválené	Uznesenie č.
1	23.01.2019	Mestským zastupiteľstvom	40/3/2019
2	20.03.2019	Mestským zastupiteľstvom	81/5/2019
3	07.05.2019	Mestským zastupiteľstvom	110/6/2019
4	26.06.2019	Mestským zastupiteľstvom	135/7/2019
5	14.08.2019	Mestským zastupiteľstvom	165/8/2019
6	18.09.2019	Mestským zastupiteľstvom	187/9/2019
7	11.12.2019	Mestským zastupiteľstvom	244/11/2019
8	27.12.2019	Rozpočtovým opatrením primátorky	RO č. 8/2019

Rozpočet mesta na rok 2019 bol schválený ako schodkový s plánovaným schodkom - 2 065,4 tis. € (bez finančných operácií). V priebehu roka rozpočtovaný schodok zmenami rozpočtu vzrástol na - 4 222,4 tis. € ku koncu roka, pričom tento nárast bol uvažovaný z dôvodu využívania prostriedkov rezervného fondu nakumulovaných v predchádzajúcich rokoch. V rámci finančných operácií boli okrem prostriedkov rezervného fondu (1 889,9 tis. €) zapojené do rozpočtu aj zostatky účelových prostriedkov z predchádzajúcich rokov (1 487,2 tis. €), úvery zo ŠFRB na výstavbu nájomných bytov a ich splátky (nové úvery 1 558,5 tis. €,

splátky 498,9 tis. €) a splátky poskytnutých návratných finančných výpomocí (119,0 tis. € - Mestské služby Topoľčany, s.r.o.).

Dosiahnutá skutočnosť rozpočtového hospodárenia za rok 2019 predstavovala prebytok + 515,2 tis. € (bez finančných operácií). Po započítaní finančných operácií prebytok finančného hospodárenia dosiahol + 1 793,7 tis. €. Rozdiel bežných príjmov a bežných výdavkov ku koncu roka bol + 2 898,8 tis. €, kapitálových príjmov a výdavkov – 2 383,6 tis. € a finančných operácií + 1 278,5 tis. €. Výrazne priaznivejšie finančné plnenie v porovnaní s rozpočtom bolo dosiahnuté nižšími výdavkami hlavne v oblasti kapitálového rozpočtu, ale aj priaznivým saldom bežného rozpočtu. Po zohľadnení nevyčerpaných účelovo určených zdrojov by prebytok vrátane finančných operácií dosiahol + 1 633,8 tis. €.

Podrobné plnenie jednotlivých príjmových a čerpanie výdavkových položiek k 31.12.2019 je zverejnené v tabuľkovej časti záverečného účtu mesta na www.topolcany.sk.

Plnenie rozpočtu k 31. 12. 2019

v tis. €	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet po 8. zmene	Skutočnosť k 31.12.2019	% plnenia
	A	B	C	C/B
Bežné príjmy	21 083,3	22 064,2	22 502,4	102,0%
Kapitálové príjmy	4 369,6	2 096,7	1 149,3	54,8%
Príjmové finančné operácie	3 118,5	5 054,6	1 737,7	34,4%
PRÍJMY SPOLU (vrátane FO):	28 571,4	29 215,5	25 389,4	86,9%
Bežné výdavky	19 063,0	20 689,9	19 603,6	94,7%
Kapitálové výdavky	8 455,3	7 693,4	3 532,9	45,9%
Výdavkové finančné operácie	498,9	498,9	459,2	92,0%
VÝDAVKY SPOLU (vrátane FO):	28 017,2	28 882,2	23 595,7	81,7%
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA (vrátane FO):	554,2	333,3	1 793,7	538,2%
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA (bez FO):	-2 065,4	-4 222,4	515,2	
BEŽNÝ ROZPOČET (prebytok)	2 020,3	1 374,3	2 898,8	210,9%
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (schodok)	-4 085,7	-5 596,7	-2 383,6	42,6%

Po schválení záverečného účtu mestským zastupiteľstvom bol prebytok rozpočtu mesta za rok 2019 vysporiadaný nasledovne:

- prevod do rezervného fondu mesta Topoľčany vo výške 1 622 704,12 €,
- prídelenie do fondu rozvoja bývanja vo výške 11 134,17 €.

Financovanie rozpočtových organizácií a príspevkovej organizácie prebiehalo výhradne prostredníctvom rozpočtu mesta.

Účtovný pohľad

Konsolidované aktíva a pasíva (súvaha)

Hodnota konsolidovaných aktív k 31.12.2019 dosiahla 73 028 093,71 €, čo je o 2 406 815,43 € viac ako ku koncu roka 2018. Medziročný nárast sa prejavil najmä v neobežnom majetku, ktorý vzrástol o 1 389 029,56 €. Celý nárast v neobežnom majetku sa premietol v dlhodobom hmotnom majetku, ktorý medziročne vzrástol o 1 391 500,73 €. Dlhodobý nehmotný majetok zaznamenal pokles 2 471,17 €. Obežný majetok je oproti roku 2018 vyšší o 1 013 487,17 €. Zvýšenie v obežnom majetku v rozhodujúcej miere bolo zaznamenané na finančných účtoch, ktoré medziročne vzrástli o 1 026 467,26 €. Celkový majetok konsolidovaného celku bol v štruktúre tvorený nasledovne:

Strana aktív konsolidovanej súvahy - netto hodnota		Stav v € k 31.12.2019	Stav v € k 31.12.2018	rozdiel
Neobežný majetok	Dlhodobý nehmotný majetok	25 053,80	27 524,97	-2 471,17
	Dlhodobý hmotný majetok	53 058 675,36	51 667 174,63	1 391 500,73
	Dlhodobý finančný majetok	5 469 525,76	5 469 525,76	0,00
	Neobežný majetok spolu:	58 553 254,92	57 164 225,36	1 389 029,56
Obežný majetok	Zásoby	38 807,37	57 058,12	-18 250,75
	Zúčtovanie medzi subjektami ver. správy	8 167,00	6 541,00	1 626,00
	Dlhodobé pohľadávky	50 000,00	60 000,00	-10 000,00
	Krátkodobé pohľadávky	1 343 565,88	1 329 921,22	13 644,66
	Finančné účty	12 973 316,52	11 946 849,26	1 026 467,26
	Obežný majetok spolu:	14 413 856,77	13 400 369,60	1 013 487,17
Čas. rozlíšenie	Náklady a príjmy bud.období	60 982,02	56 683,32	4 298,70
MAJETOK spolu		73 028 093,71	70 621 278,28	2 406 815,43

Konsolidované pasíva k 31.12.2019 dosiahli objem 73 028 093,71 €, keď vlastné imanie predstavovalo 41 292 901,12 €, záväzky 15 687 818,08 € a časové rozlíšenie 15 847 374,48 €. Najvýznamnejší objem v pasívach predstavuje výsledok hospodárenia (za minulé roky a rok aktuálny v sume 41 292 901,12 €), výnosy budúcich období (15 847 351,08 € - na účte 384) a ostatné dlhodobé záväzky (9 424 981,98 € - najmä úvery zo ŠFRB). Celkové pasíva konsolidovaného celku boli v štruktúre tvorené nasledovne:

Strana pasív konsolidovanej súvahy		Stav v € k 31.12.2019	Stav v € k 31.12.2018	rozdiel
Vlastné imanie	Výsledok hospodárenia	41 492 901,15	40 277 488,67	1 215 412,48
Záväzky	Rezervy	142 738,75	130 884,17	11 854,58
	Zúčtovanie medzi subjektami ver. správy	1 499 719,17	1 457 619,43	42 099,74
	Dlhodobé záväzky	9 460 490,57	9 113 017,09	347 473,48
	Krátkodobé záväzky	4 584 635,73	4 294 679,67	289 956,06
	Bankové úvery a výpomoci	233,86	0,00	233,86
	Záväzky spolu:	15 687 818,08	14 996 200,36	691 617,72
Čas.rozlíšenie	Výdavky a výnosy bud. období	15 847 374,48	15 347 589,25	499 785,23
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY		73 028 093,71	70 621 278,28	2 406 815,43

Konsolidovaný výkaz ziskov a strát

Údaje nákladov a výnosov za konsolidovaný celok za rok 2019 sú vo výkaze rozčlenené na hlavnú činnosť a podnikateľskú činnosť. Celkovo výsledok hospodárenia pred zdanením dosiahol hodnotu 1 222 429,19 €, po zdanení 1 217 112,48 €. V porovnaní s rokom 2018 bol dosiahnutý zisk po zdanení nižší o 124 703,51 €. Zníženie zisku je dôsledkom vyššieho tempa rastu nákladov (index 1,07) ako výnosov (index 1,06). Výnosy medziročne vzrástli o 1 345 686,21 € pri náraste nákladov o 1 478 454,10 €.

Vývoj nákladov mesta Topoľčany vrátane organizácií zriadených a založených mestom má medziročne rastúcu tendenciu. Za rok 2019 dosiahli náklady objem 22 257 779,16 €, čo je o 1 470 389,72 € viac ako za rok 2018. Nárast sa prejavil vo všetkých skupinách nákladových účtoch okrem účtov účtovej skupiny 59 dane z príjmov. Rozhodujúci nárast bol zaznamenaný u osobných nákladov (o 1 190 203,75 €), a to v dôsledku valorizácie plátov vo verejnej službe, ďalej u položky náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov (o 102 641,47 €) a u odpisov dlhodobého majetku, rezerv a opravných položiek (o 64 198,66 €), v súvislosti s rastom hodnoty majetku konsolidovaného celku. Nárast o 44 889,74 € na položke spotrebované nákupy bol spôsobený hlavne zvýšenou spotrebou energie. Náklady za služby vzrástli medziročne o 31 441,81 € (z toho vyššie boli najmä ostatné služby, a naopak nižšie boli náklady na oprav a udržiavanie).

Výnosy mesta Topoľčany vrátane organizácií zriadených a založených mestom za rok 2019 dosiahli objem 23 474 891,64 € a medziročne vzrástli o 1 345 686,21 €. Rozhodujúci nárast vo výnosoch bol zaznamenaný v skupinách účtov daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov (o 1 084 770,60 €) a vo výnosoch z transferov a rozpočtových príjmov v obciach (o 815 385,65 €). Zvýšenie daňových výnosov bolo v rozhodujúcej miere ovplyvnené najmä podielom dane z príjmov poskytovanej mestu zo štátneho rozpočtu. Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach medziročne vzrástli v dôsledku vyšších bežných aj kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy (najmä finančné prostriedky na prenesené kompetencie v školstve). Nárast bol zaznamenaný aj pri zúčtovaní rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti. U ostatných položiek výnosov bol zaznamenaný pokles. Najvýraznejší pokles bol zaznamenaný pri ostatných výnosoch z prevádzkovej činnosti, a to najmä v dôsledku nižších tržieb z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku v roku 2019 oproti roku 2018. Pri tržbách za vlastné výkony a tovar rozhodujúcu časť poklesu tržieb predstavuje pokles tržieb z predaja služieb.

Náklady a výnosy konsolidovaného celku:

Názov		Skutočnosť v € k 31.12.2019	Skutočnosť v € k 31.12.2018	rozdiel (2019-2018)
Náklady				
50	Spotrebované nákupy	2 100 590,05	2 055 700,31	44 889,74
51	Služby	3 850 746,59	3 819 304,78	31 441,81
52	Osobné náklady	11 502 503,72	10 312 299,97	1 190 203,75
53	Dane a poplatky	6 431,77	4 860,28	1 571,49
54	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	218 224,66	189 420,79	28 803,87
55	Odpisy, rezervy a opravné položky z prev. činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	2 500 225,41	2 436 026,75	64 198,66
56	Finančné náklady	281 129,23	266 425,92	14 703,31
57	Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00
58	Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	1 792 611,02	1 689 969,55	102 641,47
Súčet účtové skupiny 50-58		22 252 462,45	20 774 008,35	1 478 454,10
59	Daň z príjmov	5 316,71	13 381,09	-8 064,38
Súčet nákladov vrátane dane z príjmov		22 257 779,16	20 787 389,44	1 470 389,72
Výnosy				
60	Tržby za vlastné výkony a tovar	1 514 478,70	1 721 212,17	-206 733,47
62	Aktivácia	42 529,38	44 444,01	-1 914,63
63	Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	14 090 705,95	13 005 935,35	1 084 770,60
64	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	2 022 188,89	2 366 240,02	-344 051,13
65	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	97 620,43	71 644,50	25 975,93
66	Finančné výnosy	20 043,37	46 650,92	-26 607,55
67	Mimoriadne výnosy	0,00	1 139,19	-1 139,19
69	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach	5 687 324,92	4 871 939,27	815 385,65
Súčet účtové skupiny 60-69		23 474 891,64	22 129 205,43	1 345 686,21
Výsledok hospodárenia pred zdanením		1 222 429,19	1 355 197,08	-132 767,89
Výsledok hospodárenia po zdanení		1 217 112,48	1 341 815,99	-124 703,51

Rozdelenie zisku alebo vyrovnanie straty:

Účtovný zisk konsolidovaného celku za rok 2019 dosiahol hodnotu + 1 217 112,48 €. Po schválení záverečného účtu mesta mestským zastupiteľstvom a valnom zhromaždení Mestských služieb Topoľčany, s.r.o. boli dosiahnutý zisk, resp. vykázaná strata vysporiadané nasledovne:

- preúčtovanie na účet 428 - nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov 1 217 112,48 €.

8. Ostatné dôležité informácie

- **Významné investičné akcie**
- **Predpokladaný budúci vývoj a významné riziká a neistoty**
- **Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia**

Významné investičné akcie:

Objem kapitálových výdavkov mesta za rok 2019 dosiahol hodnotu 3 532,9 tis. €. Najvýznamnejšie z hľadiska objemu vynaložených finančných prostriedkov v roku boli nasledovné investičné akcie:

	v tis. €
Bytové domy Gagarinova	1 497,2
MŠ Lipová - rekonštrukcia školy**	908,2
Zimný štadión - rekonštrukcia budovy *	186,5
Riešenie dopravy a technického stavu Ul. S. Chalúpku	166,4
Kapitálové výdavky na rekonštrukciu priestorov a vybavenie ŠJ (obedy zadarmo)	110,6
ŠH - prepracovanie PD "ŠH - rozšírenie haly a kapacity hľadiska na 2.000 osôb"+ VO výber zhotoviteľa stavby	85,3
Vybudovanie chodníka Ul. čerešňová Veľké Bedzany	83,6
Vypracovanie projektovej dokumentácie - prestupové bývanie **	69,2
Vybudovanie chodníka Tríbečská - LIDL	48,9
Dodávka a montáž polopodzemných kontajnerov na odpad	38,6
Bývalá ZŠ Gagarinova - MaR a termostatizácia	37,8
Zimný štadión - rekonštrukcia kabíny juniorov	36,2
Výstavba nohejbalového ihriska LK	32,6
DK - rekonštrukcia soc. zariadení	27,4
Obnovenie vybavenia učebni na základnej škole Škultétyho **	20,1
Klimatizácia priestorov MsÚ (2. poschodie - EO + OSO)	19,8
Vybavenie jazykovej učebne na ZŠ Hollého ul. **	16,0

Mesto, ani jeho dcérske účtovné jednotky nevynakladajú finančné prostriedky na výskum a vývoj, nakoľko nevykonávajú podnikateľskú činnosť, ktorá by vyžadovala nové technológie. Podnikateľské aktivity v roku 2019 boli uskutočňované výhradne prostredníctvom 100 %-nej dcérskej spoločnosti Mestské služby Topoľčany, s.r.o., ktorá hlavne prevádzkuje parkoviská, vykonáva správu mestských bytov a údržbu mestskej zelene.

Predpokladaný budúci vývoj konsolidovaného celku:

V nasledujúcom období bude vývoj účtovnej jednotky a jej dcérskych spoločností významne ovplyvnený najmä dopadmi pandémie COVID-19. Obmedzenia v súvislosti s núdzovým stavom budú mať negatívny vplyv najmä na príjmy účtovných jednotiek konsolidovaného celku. Rozhodujúci bude objemom dane z príjmov FO pre samosprávu zo štátneho rozpočtu, ale aj postupné potrebné úpravy sadzieb miestnych daní a poplatkov najmä v segmente fyzických osôb a možnosť použitia vlastných zdrojov financovania nakumulovaných v predchádzajúcom období. Problémy môže v nasledujúcom období spôsobovať aj nárast pohľadávok na daniach, poplatkoch, na bytoch s ekonomickým

nájomným, platobná neschopnosť občanov, rast nezamestnanosti a vyšší počet osobných bankrotov. Významným rizikom bude vývoj hospodárstva SR vplyvom dopadov koronaopatrení a previazanie hospodárstva krajín EÚ, odchod Veľkej Británie z EÚ a exportné obmedzenia do ostatných krajín (USA, Čína). Týmto rizikám bude nevyhnutné v nasledujúcom období prispôbiť hospodárenie celého konsolidovaného celku, teda najmä výdavkovú oblasť rozpočtu. Problematickou bude v ďalších rokoch investičná činnosť, keď príjmy bežného rozpočtu nezabezpečia dostatok prostriedkov pre ďalší rozvoj a zdroje z predchádzajúcich období budú vyčerpané. Keďže rozpočet mesta, ktorý zahŕňa aj rozpočtové organizácie a príspevok príspevkovej organizácii, je zostavovaný na základe predpokladaného reálneho hotovostného toku ako vyrovnaný (vrátane finančných operácií), nie je predpoklad, že by došlo k narušeniu likvidity mesta.

Mesto a ani organizácie zriadené a založené mestom nemajú negatívny vplyv na životné prostredie. V nasledujúcom období sa javí riziko nárastu nezamestnanosti, minimálne počas hospodárskych obmedzení na zabránenie šírenia COVID-19. Mesto Topoľčany ani jeho dcérska spoločnosť nemajú žiadnu organizačnú zložku v zahraničí.

Udalosti osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia:

Do termínu zostavenia konsolidovanej výročnej správy nenastali žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by mali zásadný vplyv na zmenu výsledkov hospodárenia konsolidovaného celku za rok 2019, resp. ohrozenie jeho existencie a fungovania.